

Stichting
Pensioenfonds
Invista

Stichting Pensioenfonds Invista
Tunnelweg 95, 6468 EJ Kerkrade
Postbus 1085, 6460 BB Kerkrade

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel en Fabrieken onder nummer 24369546

Verslag over het boekjaar
1-1-2010 t/m 31-12-2010

Inhoud

	Pagina
Bestuur en organisatie	5
Meerjarenoverzicht	7
Karakteristieken van het pensioenfonds	
Algemeen	9
Bestuursverslag	12
Beleggingenparagraaf	29
Risicoparagraaf	32
Samenvatting actuariel rapport	36
Bestemming van het saldo	40
Verslag van het Verantwoordingsorgaan	
Reactie bestuur	42
Samenvatting Rapport Bevindingen	
Visitatiecommissie	43
Terugkoppeling opvolging aanbevelingen	
Visitatiecommissie	45
Jaarrekening	
Balans per 31 december	48
Staat van baten en lasten	50
Kasstroomoverzicht	52
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	53
Toelichting op de balans per 31 december	57
Toelichting op de staat van baten en lasten	63
Risicoparagraaf	68
Overige gegevens	
Gebeurtenissen na balansdatum	75
Financiering	75
Resultaatbestemming	75
Uitvoering	75
Actuariële verklaring	76
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	77

Bestuur en organisatie

Bestuur per 31 december 2010

Namens werkgever:

Dhr. E.H.M. Dohmen	voorzitter
Dhr. J.M.B. Scheijen	plv voorzitter (tot 1 juni 2010)
Dhr. J.H.G. Thomas	plv voorzitter (vanaf 1 juni 2010)
Mevr. N. Kowalski	(plaatsvervangend lid Dhr. R. van de Plasse)

Namens deelnemers:

Dhr. Tj. J. War
Dhr. M.F.N. Crombach
Dhr. M. Wita

Dagelijks bestuur

Dhr. J.M.B. Scheijen	(tot 1 juni 2010)
Dhr. J.H.G. Thomas	(vanaf 1 juni 2010)
Dhr. M. Wita	

Beleggingscommissie

Dhr. E.H.M. Dohmen
Mevr. N. Kowalski
Dhr. M.F.N. Crombach

Verantwoordingsorgaan

Namens werkgever:

Dhr. A.S. Westhuis	voorzitter
--------------------	------------

Namens deelnemers:

Mevr. H.L.M. Enning

Namens gepensioneerden:

Dhr. P. Diepstraten	secretaris
---------------------	------------

Organisatie

Administrateur en bestuursondersteuning	AZL N.V., Heerlen
Adviserend actuaris	Hewitt Associates B.V., Rotterdam
Waarnemend actuaris	Hewitt Associates B.V., Amsterdam
Vermogensbeheerder	ING Investment Management B.V., Den Haag
Accountant	Ernst & Young Accountants LLP, Maastricht
Herverzekeraar	Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., Rotterdam

Meerjarenoverzicht

	2010	2009	2008	2007	2006
Aantallen					
Deelnemers	302	318	412	407	419
Gewezen deelnemers	343	332	237	238	234
Pensioengerechtigden	20	14	9	6	6
Totaal aantal verzekerden	665	664	658	651	659
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	85.972	73.428	70.266	48.900	55.907
Overige technische voorzieningen	1.866	2.094	1.921	1.597	1.962
Reserves					
Herwaarderingsreserve	0	0	0	0	490
Reserve overrrrente	0	0	0	0	1.259
Indexatiereserve	6.315	2.017	646	884	660
Bestemmingsreserve SUT	234	202	185	0	0
Algemene reserve	-11.499	-7.809	-10.554	7.043	235
	-4.950	-5.590	-9.723	7.927	2.644
Bijdragen	3.301	4.083	3.765	4.895	4.837
Pensioenuitkeringen	365	282	215	167	234
Toeslagverlening					
Indexatie deelnemers per 1 januari	0,00%	0,00%	1,80%	0,92%	0,00%
Indexatie pensioengerechtigden en slapers	0,00%	0,00%	0,00%	1,00%	1,45%

	2010	2009	2008	2007	2006
Beleggingen					
Belegd vermogen voor risico pensioenfondsen	85.386	66.723	61.751	59.492	62.471
Return o.b.v. total return	15,9%	9,0%	3,4%	-7,1%	-1,8%
Dekkingsgraad FTK	94,4%	92,6%	86,5%	115,7%	n.v.t.
Dekkingsgraad APP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	104,6%

Karakteristieken van het pensioenfonds

Algemeen

Inleiding

Stichting Pensioenfonds Invista, opgericht op 18 november 2004, is een ondernemingspensioenfonds verbonden aan INVISTA (Nederland) B.V. en de aan haar gelieerde ondernemingen als zijnde de werkgever.

Het pensioenfonds heeft de stichting als rechtsvorm en is statutair gevestigd te Kerkrade. Stichting Pensioenfonds Invista is ingeschreven bij de kamer van koophandel. Overeenkomstig artikel 10 van de statuten wordt hierbij verslag uitgebracht over boekjaar 2010. De in het verslag vermelde bedragen zijn op basis van duizenden euro opgenomen, tenzij anders is aangegeven.

Doelstelling

De doelstelling van Stichting Pensioenfonds Invista is de belanghebbenden bij te staan in de geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overlijden door middel van het toekennen van (aanspraken) op pensioen. De Stichting tracht dit doel te bereiken door het, volgens de bij pensioenreglement vast te stellen regels, innen van geldelijke bijdragen van de werkgever en aangesloten ondernemingen (inclusief deelnemersbijdragen), deze gelden te beleggen en te beheren en daaruit, volgens de in het pensioenreglement vastgelegde regels, uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, invaliditeit en overlijden. De uitkering van het ouderdomspensioen gaat in op de pensioendatum en is een aanvulling op de AOW- uitkering die vanaf 65 jaar door de overheid wordt uitbetaald. Daarnaast keert Stichting Pensioenfonds Invista nabestaandenpensioenen uit welke in geval van overlijden van de (gewezen) deelnemer aan diens nagelaten betrekkingen (partner en/of kinderen) worden uitgekeerd. Bij arbeidsongeschiktheid (80% of meer) van de deelnemer wordt de pensioenverzekering voortgezet.

Financiering

De financiering van de pensioenvoorziening vindt plaats door bijdragen van de werkgever en werknemers. De afspraken met betrekking tot de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling zijn op 3 maart 2009 (opnieuw) vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen Stichting Pensioenfonds Invista en de werkgever. In verband met de ontoereikendheid van de herstelmaatregelen conform het door Stichting Pensioenfonds Invista op 17 juni 2009 definitief ingediende herstelplan, heeft Stichting Pensioenfonds Invista met de werkgever een additionele uitvoeringsovereenkomst gesloten voor eventuele additionele stortingen aan het pensioenfonds ultimo de jaren 2011, 2012 en 2013 ter grootte van maximaal € 2 miljoen per jaar (totaal bedrag maximaal € 6 miljoen), mocht de financiële positie van het pensioenfonds zulks op termijn noodzakelijk maken.

ABTN

Stichting Pensioenfonds Invista heeft een actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) opgesteld waarin gemotiveerd is omschreven welk beleid wordt gevoerd om de doelstelling van het pensioenfonds te kunnen nakomen. In de ABTN (ook wel bedrijfsplan genoemd) wordt nader ingegaan op de organisatie van het pensioenfonds, de inhoud van de pensioenregeling, de financiële opzet (grondslagen en het beleidskader en sturingsmiddelen), hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en de opzet van de administratieve organisatie en interne controle alsmede hoofdlijnen van de uitvoeringsovereenkomst. Stichting Pensioenfonds Invista heeft op 1 april 2009 de ABTN voor het laatst gewijzigd.

Statuten

De statuten van Stichting Pensioenfonds Invista zijn in 2009 laatstelijk herzien en door het bestuur vastgesteld op 16 september 2009. Bij notariële akte d.d. 19 oktober 2009 zijn de gewijzigde statuten formeel vastgesteld. De wijziging van de statuten hield verband met de gewijzigde statutaire zetel van Stichting Pensioenfonds Invista van Dordrecht in Kerkrade.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista bestaat uit zes leden. Drie leden worden benoemd door de werkgever en drie leden worden gekozen door de deelnemers. De bestuursleden worden als zodanig niet bezoldigd. Voor een bestuurslid is een vacatievergoeding vastgesteld. Tijdens het verslagjaar is de samenstelling van het bestuur gewijzigd. De heer Scheijen (werkgeversbestuurslid, tevens plaatsvervangend voorzitter) heeft zijn bestuurslidmaatschap gedurende het verslagjaar beëindigd. De heer Thomas heeft hem per 1 juni 2010 opgevolgd.

Beleggingscommissie

Het bestuur heeft een beleggingscommissie ingesteld, welke het bestuur informeert en adviseert over het gevoerde beleggingsbeleid. De beleggingscommissie houdt toezicht op de goede uitvoering van het (uitbestede) vermogensbeheer en houdt de performance van de vermogensbeheerder nauwlettend in de gaten. De beleggingscommissie rapporteert haar bevindingen aan het bestuur.

Auditcommissie

Het bestuur heeft een auditcommissie ingesteld, welke in principe jaarlijks bij de uitvoeringsorganisatie AZL N.V. een audit zal houden ter controle van de beheers- en controlemaatregelen, processen en procedures van AZL N.V. Daarnaast zal de auditcommissie regelmatig een audit houden bij de overige externe adviseurs.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft in 2008 een Verantwoordingsorgaan ingesteld, bestaande uit: één afgevaardigde namens de werkgever, één afgevaardigde namens de deelnemers en één afgevaardigde namens de gepensioneerden. De belangrijkste taken zijn het toetsen van het door het bestuur gevoerde beleid en het geven van gevraagde en ongevraagde adviezen. Een en ander is uitgewerkt in het Reglement Verantwoordingsorgaan. De leden van het Verantwoordingsorgaan worden als zodanig niet bezoldigd. Gedurende het verslagjaar is de samenstelling van het Verantwoordingsorgaan gewijzigd. Het lidmaatschap van de heer Van Geloof (namens de deelnemers, tevens voorzitter) is als gevolg van de beëindiging van zijn dienstverband beëindigd. Mevrouw Enning heeft hem opgevolgd. De heer Westhuis is gedurende 2010 tot voorzitter van het Verantwoordingsorgaan benoemd. Daarnaast is de heer Diepstraten tot secretaris van het Verantwoordingsorgaan benoemd.

Intern toezicht

In 2008 heeft het bestuur besloten het intern toezicht door middel van de instelling van een visitatiecommissie in te richten. De visitatiecommissie bestaat uit drie onafhankelijke, externe personen die verder geen banden met het bestuur van het pensioenfonds hebben. In 2009 is het bestuur tot de selectie van de leden van de visitatiecommissie overgegaan. De visitatiecommissie is ten minste belast met de beoordeling van de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd, en de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn. Deze beoordeling vindt minimaal eens in de drie jaar plaats. Een en ander is uitgewerkt in het Reglement Visitatiecommissie welk gedurende het verslagjaar door het bestuur is vastgesteld. Op 9 februari 2010 heeft de eerste visitatie door de visitatiecommissie plaatsgevonden. De visitatiecommissie heeft haar bevindingen door middel van een rapportage d.d. 19 mei 2010 aan het bestuur kenbaar gemaakt. Gedurende 2010 heeft het bestuur de aanbevelingen van de visitatiecommissie nader in kaart gebracht en waar nodig als actiepoint geformuleerd. Op pagina 41 is een samenvatting van het rapport van de visitatiecommissie opgenomen. Vervolgens wordt op pagina 43 een terugkoppeling gegeven door het bestuur ten aanzien van de opvolging van deze aanbevelingen.

Compliance Officer

De compliance officer is belast met het toezicht op de naleving van de gedragscode door aan de gedragscode verbonden personen, waaronder de bestuursleden. Het gaat dan met name om de bepalingen in de gedragscode met betrekking tot het aanvaarden van relatiegeschenken, giften, uitnodigingen, nevenfuncties, het deelnemen in andere instellingen/zakelijke relaties etc. Daarnaast adviseert de compliance officer over de uitleg en toepassingen van bepalingen zoals die zijn opgenomen in de gedragscode.

Gedurende het verslagjaar heeft de heer L. Hamers de functie van compliance officer van mevrouw M. Brouner overgenomen. In het verslagjaar zijn door de compliance officer ten aanzien van de naleving van de gedragscode geen bijzonderheden gemeld.

Deelnemersraad

Gezien de omvang van het pensioenfonds is er vooralsnog geen deelnemersraad ingesteld.

Uitvoeringsorganisaties

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan diverse uitvoeringsorganisaties. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, financiële administratie, pensioenadministratie en bestuursondersteuning. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken. Monitoring van de uitbestede taken geschiedt op basis van de afgesloten SLA's.

De financiële administratie, pensioenadministratie, jaarverslaglegging en de bestuursondersteuning worden uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. AZL N.V. verstrekt jaarlijks een SAS 70-rapportage. Het betreft een rapportage over de resultaten van een SAS 70-audit die bij AZL N.V. heeft plaatsgevonden en die gericht is op de opzet, het bestaan en werking van de beheers- en controlemaatregelen, processen en procedures van AZL N.V. Gedurende het verslagjaar is de SAS 70-rapportage van AZL N.V. door de auditcommissie opgevraagd en geëvalueerd. Daarnaast wordt het bestuur van het pensioenfonds geadviseerd door Hewitt Associates B.V. te Rotterdam. De vermogenbeheerder is ING Investment Management te Den Haag. Ook ING Investment Management verstrekt SAS-70 rapportages.

Juridische ondersteuning

Stichting Pensioenfonds Invista wordt juridisch bijgestaan door mr. K. Guldemon, advocatenkantoor Guldemon Advocaten te Amsterdam.

Bestuursverslag

Algemene ontwikkelingen

Toekomstbestendigheid van het aanvullende pensioenstelsel

De kredietcrisis heeft de aanzet gegeven tot een discussie over de toekomstbestendigheid van het Nederlandse aanvullende pensioenstelsel. Het kabinet Balkenende gaf het startsein voor deze discussie door de instelling van de commissies Don, Frijns en Goudswaard die op voortvarende wijze eind 2009 en in het begin van het onderhavige verslagjaar hun rapporten hebben uitgebracht. Het kabinet nam zelf de evaluatie van het Financieel Toetsingskader (FTK) ter hand. Kort daarop volgden nog onderzoeksrapporten en aanbevelingen van De Nederlandsche Bank (DNB) en van de pensioenkoopels met betrekking tot het beleggingsbeleid en -gedrag van pensioenfondsen. Met de hiervoor geschetste, in korte tijd gerealiseerde beleidsvoorbereiding kon de politiek vervolgens aan de slag.

Door het voortijdig aftreden van het kabinet Balkenende bleef politieke besluitvorming echter achterwege. Wel publiceerde de demissionaire minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de heer Donner, bij brief van 7 april 2010 nog een kabinetsstandpunt over de voornoemde rapporten en naar aanleiding van de FTK-evaluatie. Ook de bij de Tweede Kamer ahangig gemaakte wetsvoorstellen tot wijziging van de AOW werden niet in behandeling genomen. Het enige politieke feit van betekenis was het besluit van de minister om de mogelijke opschorting tot 1 april 2012 van kortingen op pensioenaanspraken en ingegane pensioenen in te trekken. Het besluit leidde, mede vanwege de gebrekkige communicatie, tot veel maatschappelijke onrust.

Sociale partners in de Stichting van de Arbeid (STAR) gingen evenwel door met de discussie over het pensioenstelsel. Dit mondde uit in het Pensioenakkoord van 4 juni 2010. Het toekomstige kabinet werd uitgenodigd dit akkoord, waarin de aanvullende pensioenen en AOW integraal worden behandeld en dat dus ook voorstellen tot wijziging van de AOW bevat, in zijn geheel over te nemen. Sociale partners stelden in het akkoord voor om naast het op de huidige Pensioenwet gebaseerde nominale kader een zogenaamd reëel kader te ontwikkelen, waarbinnen de pensioentoezegging afhankelijk wordt gemaakt van de stijging van de levensverwachting en de ontwikkelingen op de financiële markten.

Na een lange formatieperiode werd met het sluiten van een regeer- en gedoogakkoord op 30 september 2010 een minderheidskabinet gevormd, bestaande uit de VVD en het CDA, met gedoogsteun van de PVV. Het onderhavige boekjaar werd afgesloten met een brief van de nieuwe minister van SZW, de heer Kamp, aan de Tweede Kamer waarin de bewindsman zijn plannen en prioriteiten voor 2011 uiteenzette. In 2011 zullen, zoals te verwachten viel, de toekomstbestendigheid van het pensioenstelsel en de herziening van het FTK centraal staan. Voorts staat de herziening van de pensioenfund governance en medezeggenschap hoog op de politieke agenda. Het nieuwe kabinet streeft naar een breed akkoord met sociale partners, waarvan de pensioenen onderdeel zullen zijn.

Rekenrentesystematiek ligt in het kader van het herstel onder vuur

In 2010 bereikte de rentestand het laagste niveau in decennia. Naar het einde van het jaar was weer een stijging van de rente waar te nemen. Een weerkerend onderwerp in het boekjaar was de dreiging van kortingen, mede veroorzaakt door de lage rentestand. De roep om een andere rekenrentesystematiek werd steeds groter. Van diverse zijden werd voorgesteld om de huidige, door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur die is gebaseerd op de zero-coupon-swapcurve, te vervangen. Diverse alternatieven werden aangedragen, zoals de ECB-AAA-curve en de curve voor Nederlandse staatsobligaties. Gezien de aard van pensioenfondsen acht DNB de huidige swapcurve echter nog steeds het meest passend. Het onderhavige onderwerp zal ongetwijfeld ten volle terugkeren in het kader van de herziening van het pensioenstelsel.

Nieuwe inzichten in sterfte tonen trendbreuk

Op 30 augustus 2010 publiceerde het Actuariel Genootschap (AG) de Prognosetafel 2010-2060, waarnaar de pensioensector lang had uitgezien. Daaraan ging een periode vooraf van verwarring over de vraag of de actuariële grondslagen, in afwachting van de AG-tafel, al eerder moesten worden aangepast. DNB verwacht namelijk van pensioenfondsen dat zij steeds rekening houden met de meest

recente inzichten op het gebied van sterfte. Dit leidde ertoe dat de pensioensector op basis van de laatste onderzoeksgegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) een extra stijging van de levensverwachting moesten meenemen in de waardering van hun pensioenverplichtingen ultimo 2009. Deze herwaardering en -zoals gezegd- die van het AG kwamen voor de vele pensioenfondsen die in een herstelsituatie verkeerden, bepaald niet op een gunstig moment.

Pension fund governance en medezeggenschap

De inrichting van het ideale bestuursmodel voor pensioenfondsen bleef ook in dit boekjaar de gemoederen bezig houden. Zoals gezegd, zullen deze onderwerpen in het volgende verslagjaar veel aandacht krijgen. Een belangrijk feit was namelijk dat de Tweede Kamer akkoord ging met een initiatiefwetsvoorstel van Koser Kaya (D66) en Blok (VVD). Het voorstel regelt onder meer een verplichte bestuursdeelname van pensioengerechtigden.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer heeft de demissionaire minister Donner bij brief van 27 september 2010 geprobeerd de senatoren te overtuigen van de wenselijkheid om de wijzigingsvoorstellen op te schorten tot meer bekend zal zijn over de bredere aanpak van de stelselherziening en governance, zoals die door het nieuwe kabinet wordt voorbereid. Hij bepleitte een integrale aanpak van de deskundigheid, het interne toezicht en de verantwoording, waarbij naar zijn mening niet per se één governance model voor alle pensioenfondsen voor de hand ligt.

Naast de bovenstaande ontwikkeling werd in het boekjaar gewerkt aan een convenant, getiteld 'Bevordering Diversiteit Pensioenfondsen – het convenant is inmiddels tot stand gekomen. Het doel van dit convenant is te bereiken dat de fondsorganen een redelijke afspiegeling vormen van de populatie van het pensioenfonds naar leeftijd, geslacht en migrantenachtergrond. Het is de bedoeling dat de afspraken te zijner tijd worden opgenomen in de Principes voor goed pensioenfondsbestuur.

Aan het einde van het boekjaar hebben DNB en AFM de 'Beleidsregel deskundigheid' vastgesteld. In deze beleidsregel wordt meer invulling gegeven aan de vereisten ten aanzien van de deskundigheid. Deskundigheid bestaat volgens de toezichthouders uit kennis, vaardigheden en professioneel gedrag, hetgeen onder meer blijkt uit de opleiding, werkervaring en competenties van de fondsbestuurders, alsmede de toepassing daarvan in de praktijk. De toetsing van de deskundigheid zal onderdeel moeten zijn van een periodieke zelfevaluatie (bij voorkeur jaarlijks).

Uitvoeringssector verrijkt met twee nieuwe vormen

In het boekjaar werd de uitvoeringssector van pensioenfondsen en verzekeraars uitgebreid met twee nieuwe uitvoeringsvormen, de multi-opf en premiepensioeninstelling (PPI). De multi-opf maakt de samenwerking mogelijk tussen ondernemingspensioenfondsen die geen onderlinge verwantschap hebben of tot een concernverband horen. De samenwerking is bedoeld om vooral de uitvoering van de pensioenregelingen van kleinere pensioenfondsen efficiënter en dus goedkoper te maken. Zonder deze samenwerking zouden deze fondsen min of meer worden gedwongen tot liquidatie en overdracht van de pensioenverplichtingen aan een verzekeraar.

De PPI is het Nederlandse antwoord op de grensoverschrijdende dienstverlening binnen de Europese Unie op het aanvullende pensioenterrein en concurrentie van buitenlandse pensioenuitvoeringsorganisaties. De PPI is zo opgezet dat hij niet alleen buitenlandse pensioenregelingen kan uitvoeren, maar ook voor louter binnenlands gebruik ingezet kan worden. Hiermee kan worden voorkomen dat Nederlandse pensioenfondsen de uitvoering overdragen aan een buitenlandse instelling. De PPI kan overigens alleen beschikbare premieregelingen uitvoeren. De uitbreiding naar loongerelateerde pensioenregelingen is nog onderwerp van nadere studie door het kabinet, waarbij het succes van de multi-opf zeker een rol zal spelen.

De bovenstaande ontwikkelingen tonen aan dat de pensioensector in de komende jaren tegelijk voor uitdagingen staat met betrekking tot de inhoud van de pensioencontracten als voor keuzes ten aanzien van veranderingen wat betreft de governance, die nota bene samenvallen met uitbreiding van de uitvoeringsmogelijkheden.

Hieronder volgen nog enkele andere ontwikkelingen die zich in het onderhavige verslagjaar hebben voorgedaan en de informatieverstrekking gemeen hebben.

Pensioenregister moet pensioenbewustzijn vergroten

In het kader van de parlementaire behandeling van de Pensioenwet is bij amendement het Pensioenregister geïntroduceerd dat met ingang van 6 januari 2011 is gerealiseerd. Het Pensioenregister moet rechthebbenden een volledig overzicht geven van hun pensioenrechten en te bereiken pensioen, inclusief de AOW.

In het onderhavige boekjaar is de Stichting Pensioenregister erin geslaagd, in samenwerking met enkele pensioenuitvoeringsorganisaties, de noodzakelijke voorbereidingen te voltooien. Stichting Pensioenfonds Invista is eveneens per die datum op het Pensioenregister aangesloten.

Steeds meer aandacht gevraagd voor informatieverstrekking en communicatie

Het boekjaar heeft uitgewezen dat van pensioenuitvoerders steeds meer aandacht wordt gevraagd voor de informatieverstrekking aan en communicatie met de betrokken doelgroepen. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) ontpopt zich als een actieve toezichthouder die op basis van onderzoeken beleid op deze uitvoeringsaspecten ontwikkelt. Zo heeft de AFM geconstateerd dat de zorgplicht bij premieovereenkomsten niet overeenkomstig de wettelijke verplichtingen wordt nageleefd en zijn de UPO's onvoldoende duidelijk en begrijpelijk. Ook aan de startbrief valt volgens de AFM het nodige te verbeteren.

In dit boekjaar verscheen in dit verband tenslotte het STAR-advies 'Baanmobiliteit en risicodekking partnerpensioen' dat als voornaamste drijfveer heeft dat het pensioenbewustzijn wordt vergroot.

Overige ontwikkelingen

Per 1 januari 2011 is de instroom in de bijdrageregeling van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (Stichting FVP) geëindigd. Belangrijkste reden voor dit besluit is het verwachte negatieve effect op de toekomstige vermogensontwikkeling van de Stichting FVP. Concreet betekent dit dat werknemers van 40 jaar of ouder die op of na 1 januari 2011 WW-gerechtigd worden, niet meer in aanmerking komen voor een bijdrage op grond van de FVP-bijdrageregeling.

Goed pensioenfondsbestuur

Naleving Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur

Stichting Pensioenfonds Invista dient zorg te dragen voor de waarborging van goed pensioenfondsbestuur. Dit volgt uit de Principes voor pension fund governance (PFG) van de Stichting van de Arbeid, die per 1 januari 2007 zijn verankerd in de Pensioenwet. Deze principes betreffen onder meer zorgvuldig bestuur, transparante en open communicatie, deskundigheid en functioneren van het bestuur, verantwoording en intern toezicht. Het bestuur streeft ernaar om deze principes na te leven.

Het beleid van Stichting Pensioenfonds Invista is gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in het beheersen van bedrijfsprocessen en -risico's, integriteit, soliditeit van het pensioenfonds en het beheersen van de financiële positie over de langere termijn door periodieke opmaak van een continuïteitsanalyse (eenmaal per drie jaar).

Intern toezicht en Verantwoordingsorgaan

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista besteedt conform de Pensioenwet en de daarin opgenomen eisen voor goed pensioenfondsbestuur veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuur en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht.

Naar aanleiding van de principes voor goed pensioenfonds bestuur heeft het bestuur met ingang van 2008 een verantwoordingsorgaan (VO) ingesteld. Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit: één afgevaardigde namens de werkgever, één afgevaardigde namens de deelnemers en één afgevaardigde namens de gepensioneerden.

De belangrijkste taken zijn het toetsen van het door het bestuur gevoerde beleid en het geven van gevraagde en ongevraagde adviezen. Een en ander is uitgewerkt in het Reglement Verantwoordingsorgaan. De leden van het Verantwoordingsorgaan worden als zodanig niet bezoldigd. Gedurende het verslagjaar is de samenstelling van het Verantwoordingsorgaan gewijzigd. Het lidmaatschap van de heer Van Geloof (namens de deelnemers, tevens voorzitter) is als gevolg van de beëindiging van zijn dienstverband beëindigd. Mevrouw Enning heeft hem opgevolgd. De heer Westhuis is gedurende 2010 tot voorzitter van het Verantwoordingsorgaan benoemd. Daarnaast is de heer Diepstraten tot secretaris van het Verantwoordingsorgaan benoemd.

Op 16 november 2010 heeft er een gezamenlijke vergadering tussen het bestuur en het Verantwoordingsorgaan plaatsgevonden. Tijdens deze vergadering zijn onder ander de navolgende zaken aan de orde geweest:

- financiële positie van het pensioenfonds, huidige dekkingsgraad versus herstelplan;
- rapportage Visitatiecommissie d.d. 19 mei 2010, aanbevelingen Visitatiecommissie versus actiepunten;
- Communicatieplan, communicatiemiddelen en website;
- Planning jaarverslag 2010 en oordeel Verantwoordingsorgaan 2010, betrokkenheid Verantwoordingsorgaan bij opstelling jaarverslag; en
- Frequentie gezamenlijke vergaderingen bestuur en Verantwoordingsorgaan.

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan. In dit verslagjaar wordt separaat verslag gedaan van de bevindingen van het Verantwoordingsorgaan ten aanzien van het door het bestuur in 2010 gevoerde beleid. Het oordeel van het Verantwoordingsorgaan is verderop in dit jaarverslag opgenomen.

In het kader van goed pensioenfondsbestuur dient het bestuur voorts zorgdragen voor intern toezicht. Het bestuur heeft in 2008 besloten het interne toezicht in te vullen door middel van een visitatiecommissie, die minimaal eens in de drie jaar de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn beoordeelt. Tot de selectie van de leden van de visitatiecommissie is het bestuur in 2009 overgaan. Op 9 februari 2010 heeft de eerste visitatie door de visitatiecommissie plaatsgevonden. De Visitatiecommissie heeft op 19 mei 2010 haar definitieve rapportage aan het bestuur verstrekt. Het bestuur heeft de aanbevelingen van de Visitatiecommissie, na beoordeling, als actiepunten geformuleerd en opgevolgd. Deze actiepunten zijn gedurende het verslagjaar door het bestuur opgepakt en afgehandeld. Een terugkoppeling ten aanzien van de opvolging van de aanbevelingen van de visitatiecommissie is verderop in dit jaarverslag opgenomen.

Compliance Officer

In het verslagjaar zijn door de compliance officer geen bijzonderheden gemeld.

Zelfevaluatie bestuur

Overeenkomstig de principes voor goed pensioenfondsbestuur heeft het bestuur in artikel 6 lid 21 van de Statuten een procedure opgenomen teneinde zijn eigen functioneren, zowel van het bestuur als geheel als van de individuele bestuursleden periodiek te evalueren. Deze zelfevaluatie heeft in het verslagjaar op collectief niveau plaatsgevonden op 17 november 2010. Een aantal van te voren vastgestelde onderwerpen zijn door het bestuur besproken en vervolgens van een rating voorzien. Bij de onderwerpen kan onder andere worden gedacht aan strategie en beleid, risicomangement, deskundigheid, compliance, statuten, reglement en de ABTN. De rating bestaat uit de scores negatief, neutraal en positief. Uit de zelfevaluatie blijkt dat het bestuur collectief van mening is dat vanaf 2011 de ABTN jaarlijks geupdate dient te worden. Verder geeft het bestuur aan dat de deskundigheid van de bestuursleden gedurende het verslagjaar verder is bevorderd. Daarnaast wordt er effectief vergaderd en is de frequentie en voorbereiding van

de bestuursvergaderingen voldoende. In 2011 zal de onderwerpenlijst van de zelfevaluatie op collectief niveau wederom worden besproken.

Deskundigheidsbevordering

In het afgelopen jaar is veel aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering van het bestuur en de leden van het Verantwoordingsorgaan. Het bestuur heeft gedurende het verslagjaar het deskundigheidsplan gewijzigd in verband met de gewijzigde bestuursamenstelling per 1 juni 2010. Dit deskundigheidsplan is opgesteld uitgaande van de eisen die zijn vastgelegd in het plan van aanpak Deskundigheidsbevordering van de gezamenlijke pensioenkoepels (VB, OPF en UvB) d.d. december 2007. Verder heeft het bestuur, naast enkele individuele cursussen van bestuursleden, als collectief de jaarlijkse tweedaagse SPO- cursus op 17 en 18 november 2010 gehouden. Het deelnemerslid van het Verantwoordingsorgaan heeft voorts in 2010 de SPO opleiding Besturen van een Pensioenfonds doorlopen welke specifiek voor leden van Verantwoordingsorganen en Deelnemersraden werd gegeven. Gedurende 2011 zal het bestuur verder aandacht besteden aan de deskundigheidsbevordering door middel van diverse vervolgcursussen, seminars en bijeenkomsten. Daarnaast zal het bestuur het opleidingsplan actualiseren.

Naleving wet- en regelgeving

Overtredingen van wet- en regelgeving zijn het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista niet bekend.

In 2010 zijn aan Stichting Pensioenfonds Invista geen dwangsommen of boetes opgelegd.

Er zijn door DNB aan Stichting Pensioenfonds Invista in het verslagjaar geen aanwijzingen gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is de bevoegdheidsuitoefening van organen van het pensioenfonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

In 2009 zijn door DNB aan Stichting Pensioenfonds Invista aanwijzingen gegeven met betrekking tot het herstellend vermogen zoals opgenomen in het voorlopig ingediende herstelplan en de continuïteitsanalyse zoals ingediend bij DNB op 30 maart 2009. Hierop heeft Stichting Pensioenfonds Invista haar herstelplan aangepast en definitief overhandigd aan DNB tijdens een overleg op 17 juni 2009. Naar aanleiding van dit overleg heeft Stichting Pensioenfonds Invista hierna nog aanvullingen aan DNB verstrekt. Op 8 juli 2009 heeft DNB, onder door DNB gestelde voorwaarden, besloten dat de door het pensioenfonds ingediende herstelplan concreet en haalbaar is in de zin van de Pensioenwet.

Gedragscode

Jaarlijks wordt door de bestuursleden bevestigd dat zij de gedragscode nageleefd hebben. Ook dit jaar heeft dit plaatsgevonden.

Uitbesteding

Het bestuur voert regelmatig overleg met de uitvoeringsorganisaties over de dienstlevering overeenkomstig de service level agreement. De auditcommissie heeft in 2010 de door AZL N.V. afgegeven SAS 70-rapportage beoordeeld. Op basis hiervan zijn geen bijzonderheden door de auditcommissie geconstateerd.

Communicatie

In het boekjaar is veel aandacht besteed aan communicatie. Het bestuur heeft het communicatieplan geactualiseerd. Stichting Pensioenfonds Invista heeft hierin uitvoering beschreven hoe het pensioenfonds invulling geeft aan de informatieverplichting van het pensioenfonds conform de eisen van de Pensioenwet. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista heeft, mede in verband met de ontstane maatschappelijke onrust rondom de financiële positie van pensioenfondsen en de eventueel daaruit voortvloeiende kortingsmaatregelen, in augustus 2010 de deelnemers van het pensioenfonds middels een brief geïnformeerd over de financiële positie van het pensioenfonds alsmede het feit dat een eventuele korting van pensioenaanspraken en ingegane pensioenen vooralsnog niet nodig is. Daarnaast heeft het bestuur de deelnemers via de website van het pensioenfonds regelmatig op de hoogte gesteld omtrent de ontwikkeling van de dekkingsgraad alsmede het feit dat de dekkingsgraad in lijn lag met het herstelpad zoals

opgenomen in het definitieve herstelplan d.d. 17 juni 2009. Het bestuur heeft, in overleg met het Verantwoordingsorgaan, verder besloten om de ontwikkeling van de dekkingsgraad op kwartaalbasis vanaf het vierde kwartaal 2010 via de website aan de deelnemers te communiceren.

Alle UPO's zijn in het verslagjaar tevens voorzien van het zogenoemde toeslagenlabel dat met ingang van 1 januari 2010 verplicht werd gesteld. Doel van dit label was om de ontvanger in een eenvoudig plaatje inzicht te geven in de mate waarin het pensioenfonds naar verwachting door middel van het verlenen van toeslagen de inflatie zal kunnen bijbenen. Omdat alle pensioenfondsen dit label dienden te gaan gebruiken, zou dat tevens de onderlinge vergelijkbaarheid tussen pensioenfondsen ten goede komen. Dit toeslagenlabel lijkt echter een kort leven beschoren nu minister Kamp en ook de Autoriteit Financiële Markten begin 2011 hebben verkondigd dat het label niet aan de verwachtingen voldoet. Het verplichte gebruik is daarom reeds weer afgeschaft. Het bestuur van het Stichting Pensioenfonds Invista heeft reeds besloten om vanaf 2011 het toeslagenlabel niet meer te hanteren.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur van het pensioenfonds Invista heeft het afgelopen jaar zes maal vergaderd. De belangrijkste onderwerpen waren de jaarstukken 2009, de financiële positie van het fonds gedurende het verslagjaar (op basis van het op 1 januari 2006 in werking getreden Financieel Toetsingskader) en ontwikkeling van de dekkingsgraad, de voorbereidingen en uitvoering van de ALM-studie, het herstelplan en evaluatie daarvan, het beleggingsbeleid, de gewijzigde bestuurssamenstelling, de rapportage van de Visitatiecommissie en opvolging van de aanbevelingen van de Visitatiecommissie, communicatieplan 2010, gewijzigde pensioenreglementen, overgang en impact nieuwe AG Prognose tafel 2010-2060, DNB-overleg d.d. 5 oktober 2010, opstelling Reglement Visitatiecommissie, voorbereiding deelnemersvergadering d.d. 16 november 2010, besluitvorming uitvoering Strategische Asset Allocatie, de pensioenverzekeringsovereenkomst met Nationale Nederlanden en de claim DuPont. Gedurende het verslagjaar is het effect van de beurscrisis op de beleggingen en de dekkingsgraad maandelijks gemonitord.

Deelnemersvergadering

Op 16 november 2010 heeft de algemene deelnemersvergadering plaatsgevonden op de locatie Rozenburg. Het bestuur gaf hierbij een toelichting op de gebeurtenissen in het vorige verslagjaar, alsmede haar visie op de toekomstige ontwikkelingen. Belangrijke aandachtspunten hierbij waren:

- Verslag over de gebeurtenissen in het boekjaar 2009.
- De ontwikkeling van de financiële positie en dekkingsgraad per ultimo oktober 2010.
- Herstelplan en evaluatie herstelplan.
- Communicatie ontwikkeling financiële positie aan deelnemers.
- De gewijzigde bestuurssamenstelling in 2010.
- De rapportage van de visitatiecommissie.
- De toeslagverlening per 1 januari 2010.
- De verwachte ontwikkelingen 2011.
- Ontwikkelingen ten aanzien van de claim DuPont.
- Nieuwe aankomende wet- en regelgeving.

Claim DuPont

Ten aanzien van de rechtszaak tegen Stichting Pensioenfonds DuPont kan gemeld worden dat Stichting Pensioenfonds DuPont op 4 februari 2010 in hoger beroep is gegaan tegen de uitspraak van de Rechtbank Dordrecht d.d. 11 november 2009. Stichting Pensioenfonds DuPont is door de Rechtbank Dordrecht destijds veroordeeld tot het betalen van het gevorderde bedrag ter financiering van het aanvullend vroegpensioen (ad € 1.776.200,-) alsmede de wettelijke rente hierover en de proceskosten.

Pensioenparagraaf

Kenmerken regeling

In het boekjaar zijn er een aantal wijzigingen in de bestaande regeling aangebracht in overeenstemming met de Pensioenwet. Deze wijzigingen hebben evenwel geen invloed op de pensioenaanspraken welke hieruit voortvloeien. De kenmerken van de pensioenregelingen geldend per 1 januari 2006 zijn op hoofdlijnen als volgt:

Pensioenreglement A

Pensioenreglement A is van toepassing op werknemers van de vestigingen Dordrecht en Rozenburg die deelnemer waren aan de vorige regeling, en zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren, alsmede op werknemers die op of na 1 januari 2006 werkzaam zijn bij de vestiging Kerkrade. Deze regeling is een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling.

Pensioengevend salaris: Het pensioengevend salaris is gelijk aan 13,96 maal het bruto maandsalaris van de deelnemer, inclusief de ploegentoeslag en exclusief de afbouwtoeslag.

Franchise: De franchise bedraagt (1 januari 2010) € 13.970,- en wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de gemiddelde (CAO-) loonstijging bij alle vestigingen van INVISTA (Nederland) B.V. De franchise zal in enig jaar niet minder bedragen dan de minimaal fiscaal toegestane franchise.

Pensioengrondslag: De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris verminderd met de franchise. Bij een verlaging van de pensioengrondslag blijven de reeds opgebouwde pensioenaanspraken behouden.

Toetredingsleeftijd: De toetredingsleeftijd is 21 jaar.

Ouderdomspensioen: Het ouderdomspensioen is gelijk aan de som van de jaarlijks opgebouwde pensioenaanspraken. Het in enig jaar op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt 2% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag. Het ouderdomspensioen wordt vanaf de ingangsdatum levenslang uitgekeerd.

Partnerpensioen: Het partnerpensioen is gelijk aan 70% van het ouderdomspensioen. Het partnerpensioen wordt op opbouwbasis verzekerd voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer, uiterlijk op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen is gehuwd, dan wel een geregistreerd partnerschap is aangegaan in de zin van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, dan wel ongehuwd samenwoont op basis van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst. Voor de wijze van vaststelling van het partnerpensioen wordt geen onderscheid gemaakt tussen genoemde drie categorieën partners. Bij echtscheiding, ontbinding na scheiding van tafel en bed, ontbinding van het geregistreerd partnerschap, dan wel ontbinding van het samenlevingscontract, heeft de ex-partner recht op bijzonder partnerpensioen.

Wezenpensioen: Het wezenpensioen is gelijk aan:

- 20% van het ouderdomspensioen, indien er een wees is;
- 35% van het ouderdomspensioen, indien er twee wezen zijn;
- 45% van het ouderdomspensioen, indien er drie of meer wezen zijn.

Indien er meerdere wezen zijn, wordt het wezenpensioen evenredig verdeeld over alle wezen. Voor volle wezen wordt het wezenpensioen verdubbeld.

Part-time medewerkers: Voor part-time medewerkers wordt een pensioen opgebouwd naar rato van het percentage dat de medewerker werkzaam is.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid: De deelnemer die recht heeft op een uitkering krachtens de WAO of de WIA komt in aanmerking voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw indien en zolang zijn arbeidsongeschiktheid meer bedraagt dan 80%.

Toeslagverlening: Indien en voor zover de financiële middelen van het fonds dit toelaten worden er jaarlijks per 1 januari toeslagen verleend op de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Bij de toeslagverlening wordt onderscheid gemaakt tussen actieve deelnemers en inactieven (pensioengerechtigden en gewezen deelnemers).

De toeslagverlening van degenen die voorafgaand aan het tijdstip van toeslagverlening actief deelnemer waren, vindt maximaal plaats met de gemiddelde CAO-loonstijging bij INVISTA (Nederland) B.V. over de periode januari-januari van het afgelopen kalenderjaar. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is een reserve gevormd.

De toeslagverlening van degenen die voorafgaand aan het tijdstip van toeslagverlening inactief waren, vindt maximaal plaats met de stijging van de afgeleide consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens, zoals vastgesteld door het CBS, over de verstreken periode oktober - oktober van het afgelopen kalenderjaar. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Er wordt voor deze voorwaardelijke toeslagverlening geen reserve gevormd en er wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Flexibilisering: De (gewezen) deelnemers hebben op de pensioendatum de volgende flexibele keuzemogelijkheden:

- Uitruil van ouderdomspensioen en partnerpensioen onderling.
- Vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen en wel tussen de 60-jarige en 65-jarige leeftijd.
- Uitruil van een deel van het ouderdomspensioen in een AOW-overbruggingspensioen in geval van vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen.
- Deeltijdpensioenering in combinatie met vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen.
- Variabele uitkering van het ouderdomspensioen.

Bij gebruikmaking van de flexibiliseringsmogelijkheden worden de opgebouwde pensioenaanspraken aangepast op basis van door het fonds vastgestelde tabellen. Deze tabellen worden periodiek door het fonds gewijzigd.

Pensioenreglement B

Pensioenreglement B is van toepassing op werknemers van de vestigingen Dordrecht en Rozenburg die op of na 1 januari 2006 in dienst zijn getreden. Deze regeling bestaat uit twee separate regelingen.

De basisregeling geldt voor een salarisgedeelte tot € 33.002 per jaar (1 januari 2010). Deze regeling is een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling.

De excedent-regeling geldt voor een salarisgedeelte boven € 33.002 per jaar (1 januari 2010). Deze regeling is een beschikbare premieregeling, waarbij de beschikbare premie jaarlijks direct wordt omgezet in een pensioenaanspraak.

Basisregeling

Pensioengevend salaris: Het pensioengevend salaris is gelijk aan 13,96 maal het bruto maandsalaris van de deelnemer, inclusief de ploegentoeslag en exclusief de afbouwtoeslag. Het jaarsalaris dat maximaal voor de pensioenberekening in de basisregeling in aanmerking komt (de salarisgrens), bedraagt op 1 januari 2010 € 33.002,- en wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de gemiddelde (CAO-) loonstijging bij alle vestigingen van INVISTA (Nederland) B.V.

Franchise: De franchise bedraagt (1 januari 2010) € 13.970,- en wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de gemiddelde (CAO-) loonstijging bij alle vestigingen van INVISTA (Nederland) B.V. De franchise zal in enig jaar niet minder bedragen dan de minimaal fiscaal toegestane franchise.

Pensioengrondslag: De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris verminderd met de franchise. Bij een verlaging van de pensioengrondslag blijven de reeds opgebouwde pensioenaanspraken behouden.

Toetredingsleeftijd: De toetredingsleeftijd is 21 jaar.

Ouderdomspensioen: Het ouderdomspensioen is gelijk aan de som van de jaarlijks opgebouwde pensioenaanspraken. Het in enig jaar op te bouwen ouderdomspensioen bedraagt 2% van de voor dat jaar vastgestelde pensioengrondslag. Het ouderdomspensioen wordt vanaf de ingangsdatum levenslang uitgekeerd.

Partnerpensioen: Het partnerpensioen is gelijk aan 70% van het ouderdomspensioen. Het partnerpensioen wordt op opbouwbasis verzekerd voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer, uiterlijk op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen is gehuwd, dan wel een geregistreerd partnerschap is aangegaan in de zin van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, dan wel ongehuwd samenwoont op basis van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst. Voor de wijze van vaststelling van het partnerpensioen wordt geen onderscheid gemaakt tussen genoemde drie categorieën partners. Bij echtscheiding, ontbinding na scheiding van tafel en bed, ontbinding van het geregistreerd partnerschap, dan wel ontbinding van het samenlevingscontract, heeft de ex-partner recht op bijzonder partnerpensioen.

Wezenpensioen: Het wezenpensioen is gelijk aan:

- 20% van het ouderdomspensioen, indien er een wees is;
- 35% van het ouderdomspensioen, indien er twee wezen zijn;
- 45% van het ouderdomspensioen, indien er drie of meer wezen zijn.

Indien er meerdere wezen zijn, wordt het wezenpensioen evenredig verdeeld over alle wezen. Voor volle wezen wordt het wezenpensioen verdubbeld.

Part-time medewerkers: Voor part-time medewerkers wordt een pensioen opgebouwd naar rato van het percentage dat de medewerker werkzaam is.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid: De deelnemer die recht heeft op een uitkering krachtens de WAO of de WIA komt in aanmerking voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw indien en zolang zijn arbeidsongeschiktheid meer bedraagt dan 80%.

Toeslagverlening: Indien en voor zover de financiële middelen van het fonds dit toelaten worden er jaarlijks per 1 januari toeslagen verleend op de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Bij de toeslagverlening wordt onderscheid gemaakt tussen actieve deelnemers en inactieven (pensioengerechtigden en gewezen deelnemers).

De toeslagverlening van degenen die voorafgaand aan het tijdstip van toeslagverlening actief deelnemer waren, vindt maximaal plaats met de gemiddelde CAO -loonstijging bij INVISTA (Nederland) B.V. over de periode januari-januari van het afgelopen kalenderjaar. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is een reserve gevormd.

De toeslagverlening van degenen die voorafgaand aan het tijdstip van toeslagverlening inactief waren, vindt maximaal plaats met de stijging van de afgeleide consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens, zoals vastgesteld door het CBS, over de verstreken periode oktober - oktober van het afgelopen kalenderjaar. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en

pensioenaanspraken worden aangepast. Er wordt voor deze voorwaardelijke toeslagverlening geen reserve gevormd en er wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Flexibilisering: De (gewezen) deelnemers hebben op de pensioendatum de volgende flexibele keuzemogelijkheden:

- Uitrui van ouderdomspensioen en partnerpensioen onderling.
- Vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen en wel tussen de 60-jarige en 65-jarige leeftijd.
- Uitrui van een deel van het ouderdomspensioen in een AOW-overbruggingspensioen in geval van vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen.
- Deeltijdpensionering in combinatie met vervroegde uitkering van het ouderdomspensioen.
- Variabele uitkering van het ouderdomspensioen.

Bij gebruikmaking van de flexibiliseringsmogelijkheden worden de opgebouwde pensioenaanspraken aangepast op basis van door het fonds vastgestelde tabellen. Deze tabellen worden periodiek door het pensioenfonds gewijzigd.

Excedentregeling

Pensioengevend salaris: Het pensioengevend salaris is gelijk aan 13,96 maal het bruto maandsalaris van de deelnemer, inclusief de ploegentoeslag en exclusief de afbouwtoeslag.

Franchise: De franchise is gelijk aan het maximaal in aanmerking te nemen jaarsalaris in de basisregeling (de salarisgrens). Per 1 januari 2010 bedraagt deze € 33.002,- en wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de gemiddelde (CAO-) loonstijging bij alle vestigingen van INVISTA (Nederland) B.V.

Pensioengrondslag: De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris verminderd met de franchise. Bij een verlaging van de pensioengrondslag blijven de reeds opgebouwde pensioenaanspraken behouden.

Toetredingsleeftijd: De toetredingsleeftijd is 21 jaar.

Beschikbare premie en besteding: De grootte van de te verkrijgen pensioenen is afhankelijk van de voor de verzekering daarvan te stellen premie. De beschikbare premie wordt afgeleid van de pensioengrondslag en gedurende het deelnemerschap per jaar beschikbaar gesteld. De beschikbaar te stellen premie op jaarbasis is onder aftrek van de risicopremie voor de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, gelijk aan een leeftijdsafhankelijk percentage van de pensioengrondslag en is als volgt vastgesteld:

<u>Leeftijdscategorie</u>	<u>Beschikbare Premie</u>
Van 21 tot 25 jaar	7,4%
Van 25 tot 30 jaar	8,9%
Van 30 tot 35 jaar	10,6%
Van 35 tot 40 jaar	12,9%
Van 40 tot 45 jaar	15,5%
Van 45 tot 50 jaar	18,7%
Van 50 tot 55 jaar	22,6%
Van 55 tot 60 jaar	27,5%
Van 60 tot 65 jaar	33,5%

De beschikbare premie wordt besteed voor de verzekering van een ouderdoms-, partnerpensioen en/of wezenpensioen ten behoeve van de (gewezen) deelnemer, zijn partner c.q. pensioengerechtigde kinderen, zoals vermeld in de basisregeling.

De aanwending van de premie vindt jaarlijks plaats op basis van de door het fonds jaarlijks vastgestelde aanwendfactoren.

Kostendekkende, gedempte en feitelijke premie 2010

Artikel 129 van de PW schrijft voor dat de feitelijke premie ten minste gelijk dient te zijn aan de conform de ABTN vastgestelde kostendekkende premie. Een premiekorting is alleen toegestaan als aangetoond kan worden dat naast de onvoorwaardelijke verplichting en het vereist eigen vermogen ook voldoende vermogen aanwezig is om de voorwaardelijke toeslagen te kunnen nakomen.

Conform de ABTN is de kostendekkende premie over boekjaar 2010 vastgesteld op basis van een gedempt premiebeleid rekening houdend met een rekenrente van 4,5%. De aan het pensioenfonds betaalde feitelijke pensioenpremie (exclusief FVP-biïdragen en inclusief inkoopsommen) over boekjaar 2010 bedroeg € 3.298.000,-. Deze is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie 2010 van € 3.298.000,-, die is afgeleid van de in het jaarverslag gepubliceerde (zuivere) kostendekkende premie van € 3.584.000,-. Het verschil tussen de conform de ABTN vastgestelde gedempte premie en de zuivere kostendekkende premie wordt veroorzaakt door demping van de rekenrente over een periode van 10 jaar.

Gezien het bovenstaande is de actuaris van mening dat de feitelijke premie over boekjaar 2010 toereikend is.

Toeslagbeleid

Indien en voor zover de financiële middelen van het fonds dit toelaten worden er jaarlijks per 1 januari toeslagen verleend op de opgebouwde pensioenaanspraken (voorwaardelijke toeslagverlening). Bij de toeslagverlening wordt onderscheid gemaakt tussen actieve en inactieve deelnemers (gewezen deelnemers en gepensioneerden):

- De toeslagverlening aan actieve deelnemers, vindt maximaal plaats met de gemiddelde CAO-loonstijging bij INVISTA (Nederland) B.V. over de periode januari-januari van het afgelopen kalenderjaar. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening wordt een bestemmingsreserve gevormd.
- De toeslagverlening aan inactieve deelnemers, vindt maximaal plaats met de stijging van de afgeleide consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens, zoals vastgesteld door het CBS, over de verstreken periode oktober-oktober van het afgelopen kalenderjaar. Er wordt voor deze voorwaardelijke toeslagverlening geen bestemmingsreserve gevormd en geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. De afgelopen drie jaar is niet de volledige toeslagverlening toegekend.

In een situatie van dekkingstekort worden aan actieve en inactieve deelnemers geen toeslagen verleend. In een situatie van reservetekort wordt in principe een deel van de toeslagambitie aan toeslag verleend. Hierbij houdt het bestuur de volgende staffel als leidraad aan:

- Dekkingsgraad < 105%: 0%.
- 105% < Dekkingsgraad < 120%: $(\text{Dekkingsgraad} - 105\%) / (120\% - 105\%)$.
- Dekkingsgraad > 120%: 100%.

Jaarlijks worden de volgende elementen aan de bestemmingsreserve toegevoegd:

- het saldo van de beschikbare overrente (onder aftrek van de beheerskosten voor het gesepareerde depot) toe te rekenen aan de voorziening pensioenverplichtingen voor actieve deelnemers; deze toerekening vindt plaats conform de hiervoor beschreven staffel;
- een jaarlijkse bijdrage van 4% van de pensioengrondslag conform de pensioenregeling die voor 1 januari 2006 van toepassing was;
- het behaalde rendement op de bestemmingsreserve over het afgelopen boekjaar.

Rendementen behaald over reserves anders dan de bestemmingsreserve komen ten goede aan de financiële positie van het pensioenfonds. Aan de bestemmingsreserve worden, in het geval dat toeslagen worden verleend aan actieven, de kosten voor deze toeslagen aan de bestemmingsreserve onttrokken.

De bestemmingsreserve is niet beklemd en wordt bij vaststelling van de dekkinggraad bij het beschikbare vermogen opgeteld.

Per 1 januari 2010 heeft het bestuur besloten om, gezien de financiële positie van het pensioenfonds, geen toeslagen te verlenen aan zowel actieve als inactieve deelnemers.

Financiële positie van het pensioenfonds

Ultimo 2010 is de voorziening pensioenverplichtingen vastgesteld op basis van de AG Prognosetafel 2010-2060. Een en ander conform het bestuursbesluit d.d. 16 november 2010. Voorts is besloten om de overige grondslagen ongewijzigd te laten.

De voorziening pensioenverplichtingen is ultimo 2010 vastgesteld op € 85.972.000,-, de reserves bedragen negatief € 4.950.000,- hetgeen resulteert in een (aanwezige) dekkinggraad van 94,4%.

De benodigde solvabiliteit onder FTK dient zodanig te zijn dat het pensioenfonds met 97,5% zekerheid volgend jaar nog voldoende vermogen heeft om de verplichtingen op marktconforme basis over te dragen. De benodigde solvabiliteit wordt bepaald met behulp van een door DNB aangereikt standaardmodel.

De minimaal vereiste dekkinggraad bedraagt 104,1% en de vereiste dekkinggraad ultimo 2010 bedraagt 119,2%.

Aangezien de aanwezige dekkinggraad lager is dan de vereiste dekkinggraad is er ultimo 2010 sprake van onderdekking.

Het belegd vermogen van het fonds (inclusief liquide middelen) nam in het verslagjaar toe met € 12.942.000,- tot € 86.051.000,- als gevolg van de beleggingsopbrengsten en de gedane pensioenbetalingen. Het gemiddelde rendement op basis van total return bedroeg in 2010 15,9% (2009: 9,0%).

Kortetermijnherstelplan

De dekkinggraad van Stichting Pensioenfonds Invista was door de gevolgen van de kredietcrisis ultimo 2008 onder de 100% gekomen, te weten 85% ultimo december 2008. Aangezien de aanwezige dekkinggraad ultimo 2008 lager was dan de benodigde dekkinggraad, en tevens lager is dan de minimaal vereiste dekkinggraad van 105%, was er sprake van een reserve- en dekkingstekort. Deze tekorten zijn door Stichting Pensioenfonds Invista onverwijld gemeld aan DNB. Stichting Pensioenfonds Invista heeft in 2009 gewerkt aan het opstellen van een voorlopig kortetermijnherstelplan (conform artikel 140 Pensioenwet) op basis van een actuele continuïteitsanalyse. Stichting Pensioenfonds Invista heeft dit kortetermijnherstelplan in concept op 31 maart 2009 bij DNB ingediend. Stichting Pensioenfonds Invista heeft reeds begin 2009 besloten om in het kader van herstel de gedempte rekenrente voor de berekening van de kostendekkende premie te verlagen van 4,7% in 2008 naar 4,5% in 2009, alsmede om met ingang van 1 januari 2009 geen toeslagen te verlenen voor zowel actieve als inactieve deelnemers. Aangezien uit de opgestelde continuïteitsanalyse destijds bleek dat de herstelmaatregelen Stichting Pensioenfonds Invista onvoldoende herstellend vermogen gaf om uit de situatie van dekkingstekort te komen, heeft het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista de werkgever op 17 maart 2009 schriftelijk verzocht om een additionele storting van circa € 6 miljoen. Hiertoe is er door de werkgever met Stichting Pensioenfonds Invista een additionele overeenkomst gesloten tot betaling van een additionele storting, waarbij de werkgever (indien noodzakelijk) ultimo de jaren 2011, 2012 en 2013 extra betalingen zal doen ter grootte van maximaal € 2 miljoen per jaar, met als totaal bedrag maximaal € 6 miljoen, mocht de financiële positie van het pensioenfonds op dat moment een dergelijke betaling noodzakelijk maken. Stichting Pensioenfonds Invista heeft het concept herstelplan hierna aangepast. Het definitieve herstelplan, inclusief de betalingsovereenkomst met de werkgever, is op 17 juni 2009 tijdens een overleg met DNB overhandigd.

De dekkinggraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo december 2010 94,4%. Aangezien de aanwezige dekkinggraad ultimo verslagjaar lager is dan de benodigde dekkinggraad, en tevens lager is dan de minimaal vereiste dekkinggraad van 104,1%, verkeerd het pensioenfonds ultimo 2010 nog steeds in een situatie van reserve- en dekkingstekort. Stichting Pensioenfonds Invista heeft gedurende 2010 haar dekkinggraad maandelijks gerapporteerd aan DNB. Pensioenfondsen dienen verder jaarlijks de voortgang van het herstel te evalueren en te rapporteren aan DNB. Begin 2011 heeft het pensioenfonds het herstelplan geëvalueerd. Deze evaluatie is op 11 februari 2011 gerapporteerd aan DNB.

Eind 2009 is er binnen de pensioenwereld veel discussie ontstaan ten aanzien van door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerd cijfermateriaal dat duidt op sterk toenemende levensverwachtingen. De Nederlandsche Bank verlangde dat pensioenfondsen, ondanks het feit dat het Actuarieel Genootschap nog geen update van de Prognosetafels had gepubliceerd, daar in de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen rekening mee dienden te houden. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista besloot destijds de bestaande actuariële grondslagen te hanteren en mede op advies van de actuaris is ultimo 2009 een opslag van 5%-punt bovenop de pensioenverplichtingen toegepast. Daarmee werd tevens gehoor gegeven aan de door DNB opgelegde eis dat pensioenfondsen in de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen rekening dienden te houden met deze actuele inzichten in de sterfteontwikkelingen. Het Actuarieel Genootschap heeft op 30 augustus 2010 evenwel de nieuwe AG Prognosetafel 2010-2060 gepubliceerd. Deze vervangt de in 2007 door het AG gepubliceerde Prognosetafel 2005-2050, welke in de voorbije jaren als grondslag diende voor de vaststelling van de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen. Gelet hierop heeft het bestuur besloten om de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2010 te baseren op deze nieuwe AG-Prognosetafel. Voor de statistieken die door het CBS en het AG worden geproduceerd wordt altijd uitgegaan van de gehele Nederlandse bevolking. Omdat de deelnemers van een pensioenfonds gemiddeld gesproken gezonder zijn dan die gehele Nederlandse bevolking, past een pensioenfonds ook nog een leeftijdscorrectie toe. Bij Stichting Pensioenfonds Invista gebeurt dit door een zogenoemde leeftijdsterugstelling. Daarmee kan als het ware een correctie worden gemaakt voor de verwachting dat de (gemiddeld gesproken) gezondere deelnemers van een pensioenfonds langer leven dan bij ongecorrigeerde toepassing van de statistieken van het CBS en het AG naar voren zou komen. Het bestuur heeft gedurende het verslagjaar besloten om de methode van leeftijdscorrectie vooralsnog ongewijzigd te laten.

In onderstaande tabel is de evaluatie van het herstelplan ultimo december 2010 weergegeven. De belangrijkste uitkomsten uit het herstelplan zijn cijfermatig als volgt:

	Effect op dekkingsgraad (in %)	
	Korte termijn	Lange termijn
Dekkingsgraad per 31 december 2009 resp. 31 december 2013	92,6	106,1
Sturingsmiddelen		
<i>Premie</i>		
De premie is kostendekkend; de werkgever betaalt jaarlijks tot 2013 een extra bijdrage indien noodzakelijk om ultimo 2013 op een dekkingsgraad van 105% uit te komen. Op basis van de laatste evaluatie zijn extra betalingen niet nodig.	1,1	-0,5
<i>Toeslagverlening</i>		
Geen toeslagverlening tot en met 2013; daarna (gedeeltelijk) CPI.	0,0	-1,7
<i>Beleggingen</i>		
Verskil tussen het gemiddeld verwachte jaarrendement en de oprenting van de pensioenverplichtingen.	24,2	15,5
Rentetermijnstructuur		
Effect wijziging van de rentecurve in 2010.		
Overige jaren is het effect 0 (gebruik forward curves).	-9,3	0,0
Overige		
O.a. uitkeringen en kruiseffecten. In 2010 betreft dit met name een verhoging van de voorziening i.v.m. langlevensrisico.	-2,5	3,6
Dekkingsgraad per 31 december 2013 resp. 31 december 2023	106,1	123,0
MVEV per 31 december 2013 resp. 31 december 2023	5,0	5,0
Korting op aanspraken en rechten (korte termijn herstelplan)		
Uiterlijk 1 april 2012 effecturen indien extra betalingen werkgever ontoereikend. Op basis van de laatste evaluatie zijn extra betalingen niet nodig, en wordt een korting van aanspraken en rechten derhalve niet verwacht.	n.b.	n.b.

In 2010 heeft de dekkingsgraad zich ten opzichte van het herstelplan als volgt ontwikkeld:

	Verwacht 2010	Werkelijk 2010
Dekkingsgraad per 31 december 2009	88,2	92,6
Sturingsmiddelen		
<i>Premie</i>		
De premie was in 2010 wel kostendekkend.	0,4	0,3
<i>Toeslagverlening</i>		
In 2010 zijn geen toeslagen verleend.	0,0	0,0
<i>Beleggingen</i>		
In 2010 is meer rendement gemaakt dan verwacht.	2,3	13,3
Rentetermijnstructuur		
De rente is gedaald. De dekkingsgraad is als gevolg hiervan eveneens gedaald.	0,0	-9,3
Overige		
In 2010 betreft dit met name een verhoging van de voorziening i.v.m. langlevensrisico.	-0,1	-2,5
Dekkingsgraad per 31 december 2010	90,8	94,4
Vereiste dekkingsgraad per 31 december 2010	123,0	119,2

Op basis van bovenstaande evaluatie van het herstelplan kan geconstateerd worden dat het in het herstelplan opgenomen herstelpad realistisch is. Het pensioenfonds loopt per 31 december 2010 vóór op het herstelplan. Het pensioenfonds heeft daarnaast getoetst of de additionele stortingen van de werkgever ter grootte van maximaal € 2 miljoen per jaar ultimo 2011, 2012 en 2013, noodzakelijk zijn om eind 2013 op het minimaal vereist eigen vermogen uit te komen. Op basis van bovenstaande evaluatie van het herstelplan blijkt dat zonder de aanvullende stortingen het minimaal vereist eigen vermogen van 104,1% wordt bereikt. Daarnaast blijkt verder dat de dekkingsgraad eind 2023 123,0% bedraagt, hetgeen hoger is dan het vereiste strategisch niveau van 119,2%. Het pensioenfonds zou op basis hiervan derhalve eind 2023 uit de situatie van reservetekort zijn.

Herverzekering

De pensioenaanspraken worden in eigen beheer opgebouwd. De risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid heeft het pensioenfonds ondergebracht bij Nationale Nederlanden te Den Haag.

Ten behoeve van het overlijdensrisico worden jaarlijks de risicokapitalen verzekerd. Het risicokapitaal is gelijk aan de contante waarde van een direct ingaand partnerpensioen, verminderd met de, ten behoeve van de betreffende deelnemer, aanwezige voorziening voor

ouderdomspensioen. Onder het arbeidsongeschiktheidsrisico wordt verstaan de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw. De dekking van de premievrijstelling omvat de uitkering van een rente bij langdurige arbeidsongeschiktheid van een deelnemer ter grootte van de gelijkblijvende jaarpremie, welke voor de opbouw van de reglementaire pensioenaanspraken noodzakelijk is.

Verwachte wijzigingen in het komend jaar

De heer Dohmen heeft per 31 december 2010 aangegeven het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista te verlaten in verband met het beëindigen van zijn dienstverband bij INVISTA locatie Österingen. Er is vanuit de werkgever reeds een opvolger van de heer Dohmen als werkgeversbestuurslid benoemd. De heer R. van de Plasse zal de heer Dohmen gaan opvolgen.

Op 1 november 2010 heeft DNB, na overleg met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, besloten om pensioenfonds de mogelijkheid te bieden om voor de premiestelling 2011 af te wijken van de eis dat de premie tijdens een dekkingstekort dient bij te dragen aan herstel. Deze afwijking is alleen mogelijk onder de voorwaarde dat het pensioenfonds vanaf de premiestelling in 2012 een sluitende financiële opzet heeft en dit vastlegt in de ABTN. Conform het huidige premiebeleid is de feitelijke premie gebaseerd op een gedempte kostendekkende premie. Gelet op het feit dat DNB heeft aangegeven dat er voor de premieberekening van 2011 nog gebruik mag worden gemaakt van de huidige premieberekening, heeft het bestuur besloten dit voor 2011 ongewijzigd te laten.

Gedurende 2011 zal het bestuur nader onderzoeken of de huidige gedempte disconteringsvoet van 4,5% aangepast dient te worden alsmede te onderzoeken of het premieniveau structureel aangepast dient te worden. De uitkomsten hiervan zullen vastgelegd worden in een herziene versie van de ABTN.

Overzicht verzekerdenbestand

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen- gerechtigden
Stand per 31 december 2009	318	332	14
Mutaties door:			
– Nieuwe toetreding	7	0	0
– Ontslag met premievrije aanspraak	-18	18	0
– Waardeoverdracht	0	-4	0
– Overlijden	-2	-1	0
– Afkoop	0	-1	0
– Ingang pensioen	-4	0	6
– Andere oorzaken	1	-1	0
Mutaties per saldo	-16	11	6
Stand per 31 december 2010	302 *)	343	20

*) Waarvan 2 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid.

Specificatie pensioengerechtigden

	2010	2009
Ouderdompensioen	9	5
Partnerpensioen	9	7
Wezenpensioen	2	2
	20	14

Beleggingenparagraaf

Algemene Ontwikkelingen

Wereldeconomie

Het wereldwijde economische herstel, dat zich in 2009 veel sterker ontwikkelde dan verwacht, zette in 2010 door. Hoewel het groeitempo in de zomer tijdelijk afnam, verraste de winstgroei van de bedrijven positief. In het vierde kwartaal wekte een nieuw programma van de Federal Reserve om staatsleningen te kopen ('kwantitatieve verruiming') vertrouwen. In december verlengde President Obama de belastingvoordelen die zijn voorganger had ingevoerd. Gesteund door gunstige economische cijfers, droegen deze maatregelen bij aan de eindejaarsrally in aandelen.

Markten

Nog steeds onzekerheid

Ondanks positieve koersontwikkelingen hadden markten onderhuids in 2010 te maken met bovengemiddelde beleggingsrisico's. De belangrijkste bronnen van risico waren de spanningen op de Europese markt van staatsleningen, angst voor een nieuwe recessie ('dubbele dip') in de VS / deflatie en te hoge inflatie in China. Wat China betreft, was er vrees voor te sterke monetaire verkrapping in deze groeimotor van de wereldeconomie.

Valutamarkten

De nervositeit onder beleggers was nergens beter zichtbaar dan op de sterk bewegende valutamarkten. Over 2010 daalde de euro 6,5% tegenover de Amerikaanse dollar en zelfs 23% tegenover de Japanse yen. Ook ten opzichte van de meeste andere valuta's leverde de euro in. De zwakte van de euro was vooral te wijten aan de crisis op de Europese markt van staatsleningen, door de situatie van landen als Griekenland, Ierland en Portugal. Maatregelen van de beleidsmakers bezwoeren de crisis in mei. In november was Ierland het eerste land dat van het in mei gecreëerde vangnet gebruik maakte. Hierdoor nam de opnieuw opgelaaide spanning op de staatsleningmarkt weer af. Vergeleken met het voorjaar hadden de andere beleggingscategorieën veel minder last van de problemen op de markt van Europese staatsleningen.

Aandelen

De invloed van het valuta-effect was sterk terug te zien in de prestaties van de aandelenbeurzen. Uitgedrukt in euro's stegen wereldwijde aandelen 21%, waarvan het vierde kwartaal de helft voor zijn rekening nam. In euro's stegen Amerikaanse aandelen 23% (in dollars 15%) en aandelen van opkomende markten 27% (in dollars 19%). De stijging van Japanse aandelen (24%) was te danken aan het valuta-effect (in yen 0,7%). Europese aandelen stegen 12%. Cyclische aandelen in sectoren als basismaterialen (30%), kapitaalgoederen (32%) en cyclische consumentengoederen (33%) presteerden duidelijk beter dan aandelen in de meer defensieve sectoren zoals nutsbedrijven (6%) en gezondheidszorg (10%). Cyclische sectoren zijn veelal sterker gerelateerd aan de fors groeiende opkomende economieën. De wereldwijde vastgoedaandelen (30%) profiteerden onder meer van de lage rentes.

Rente

Mede door het extreem soepele monetaire beleid van de centrale banken en de lage rentes presteerden hoogrentende bedrijfsleningen, asset backed securities en obligaties uitgegeven door overheden van opkomende markten in 2010 gunstig. De zogenaamde "investment grade" bedrijfsleningen bleven achter doordat banken, die van nature sterk verweven zijn met de markt van Europese staatsleningen, in dit segment een sterke weging hebben. De rentes op staatsleningen in de VS, Japan en de eurozone (Duitsland) handhaafden zich in 2010 op lage niveaus, door aanhoudende druk op de al lage inflatie, door forse overcapaciteit in de meeste volwassen economieën en door de extreem soepele monetaire politiek. In de opkomende economieën liepen door de sterke economische groei de rentes op.

Begin 2010 bedroegen de tienjaarsrenten in de VS 3,8%, in de eurozone (Duitsland) 3,4% en in Japan 1,3%. Omstreeks september bereikten rentes historische dieptepunten, op niveaus van 2,4% (VS), 2% (Duitsland) en 0,9% (Japan). Vervolgens stegen de rentes tot 3,3%, 3% en 1,1% per ultimo 2010. Deze rally werd mede gevoed door positieve verrassingen in de Amerikaanse en Duitse economie.

Vooruitzichten

Economische groei

Hoewel het tempo over het hoogtepunt heen lijkt, kan de wereldwijde economische groei, vooral dankzij de hoge groei in de opkomende economieën, op een behoorlijk peil blijven. De groei in de VS viel in de laatste twee kwartalen van 2010 positief uit. Mede dankzij beleidsmaatregelen van de Federal Reserve en de regering-Obama, kan de economie van de VS in 2011 bovengemiddeld blijven presteren.

Rente

Het extreem soepele monetaire beleid in de volwassen economieën zal voorlopig niet veranderen. Voorshands lijkt, gezien de nog steeds aanwezige overcapaciteit in de meeste landen, een sterke stijging van de tienjaarsrentes in de VS, de eurozone (Duitsland) en Japan onwaarschijnlijk. In de staatsleningen van de perifere Europese landen is veel slecht nieuws ingeprijsd. Echter, er is nog steeds sprake van veel onzekerheid en nervositeit in deze markten en met name het gebrek aan marktliquiditeit noopt tot voorzichtigheid. De risicovollere segmenten van de vastrentende markt (zoals emerging market bonds en high yield debt) kunnen hun outperformance versus staatsleningen in 2011 continueren.

Valuta

De euro blijft, gezien de onzekerheid in de Europese staatsleningenmarkt, kwetsbaar. Veel hangt af van de manier waarop de beleidsmakers omgaan met de schuldenproblematiek in de eurozone.

Aandelen

Gezien het zeer soepele monetaire beleid van de centrale banken zijn er ruimschoots liquiditeiten beschikbaar. Een en ander kan positieve impulsen blijven geven aan de wereldeconomie en de financiële markten. Het jaar 2011 kan daardoor een gunstig aandelenjaar worden. Er is sprake van een positieve winstgroei en aantrekkelijke waarderingniveaus, zowel op basis van historische vergelijkingen als versus de obligatierente.

Fondsspecifieke ontwikkelingen

De strategische beleggingsmix, realisatie en benchmarks van Stichting Pensioenfonds Invista ultimo 2010 kunnen als volgt worden samengevat:

In het eerste kwartaal 2010 was de portefeuille van het fonds nog in een transitie naar de gewenste strategische portefeuille met 40% aandelen en 60% vastrentende waarden. Het gewicht aandelen in fasen is vergroot ten laste van de spaarrekening en van de tactische positie in High yield leningen. Binnen aandelen is er gestuurd naar een mix van ongeveer 70% wereldwijde aandelen en 15% dividend aandelen met een defensief karakter en is het gewicht emerging market aandelen vergroot tot 15%. Het gewicht vastrentende waarden portefeuille en de mate van renteafdekking is gelijk. Bovendien is er in april een aankoop in hedgefonds gedaan om de portefeuille verder te spreiden over meerdere beleggingscategorieën.

Rendement

	Q1	Q2	Q3	Q4	2010
Vastrentende waarden	7,10%	10,70%	11,70%	-13,30%	14,70%
Benchmark	6,50%	10,10%	11,20%	-14,20%	11,90%
Aandelen	8,20%	-3,00%	2,90%	9,40%	18,20%
Benchmark	8,50%	-3,30%	3,50%	10,10%	19,60%
Hedgefondsen	–	-1,50%	-0,30%	3,60%	1,80%
Benchmark	–	-1,50%	-0,30%	3,50%	1,70%
Portefeuille totaal	7,60%	4,90%	8,10%	-4,90%	15,90%
Benchmark totaal	7,40%	4,60%	8,00%	-5,30%	14,90%
Cumulatieve performace portefeuille	7,60%	12,80%	21,90%	15,90%	
Cumulatieve performace benchmark	7,40%	12,30%	21,30%	14,90%	

Het ruilen van spaarrente voor aandelenrendement heeft positief bijgedragen aan het rendement van de portefeuille. Wereldwijde aandelen hebben een goed rendement laten zien en met name emerging markets en small caps presteerden goed en zorgden voor een extra rendement voor het fonds. Het rendement op vastrentende waarden was fors, ongeveer 12%, enerzijds vanwege de lagere rente en de hoge duratie, maar additioneel op de benchmark zorgen de grotere weging van risicovollere leningen zoals emerging markets debt voor bijna 3% extra rendement. Het hedge fonds zat niet het gehele jaar in portefeuille, het rendement op hedgefondsen in 2010 viel over algemeen tegen, echter vanaf het derde kwartaal begon het rendement te normaliseren. Kortom in 2010 is goed rendement behaald vanuit beleggingsooipunt, echter de gedaalde rente en het niet volledig afgedekte renterisico zorgt dat stijging van de dekkingsgraad werd gedrukt.

Vooruitblik 2011

De wereldeconomie kampt met een aantrekkende tegenwind. Beleggers zijn druk bezig uit te vinden wat de invloed ervan is op de groeivoorzichten. Onderliggend staat de wereldeconomie er goed voor, gegeven de sterke economische cijfers van het laatste halfjaar. Niettemin wordt het sterke economische momentum bedreigd door een steeds forsere tegenwind. Tot voor kort kwam deze tegenwind vooral uit het Midden-Oosten. Daar zijn de politieke spanningen inmiddels zo hoog opgelopen dat het Westen militair heeft ingegrepen. Daar bovenop zijn de aardbeving en tsunami in Japan, gevolgd door de nucleaire zorgen, een nieuw risico voor de wereldeconomie. De omvang ervan is nog erg onzeker.

Vooruitzichten omgeven met onzekerheden

Alles bij elkaar opgeteld, verwachten wij dat het wereldwijde economische momentum zal afnemen in het tweede kwartaal van dit jaar. Wel zal het waarschijnlijk stabiliseren op een nog altijd solide niveau. Toch moeten de risico's nauwlettend worden gevolgd. Vooral onze verwachting van een aanhoudend robuuste eindvraag is erg afhankelijk van het vertrouwen van consumenten en bedrijven. Dit is een factor die even belangrijk als moeilijk te voorspellen is. De vooruitzichten zijn momenteel omgeven door een grote mate van onzekerheid. De ramp in Japan wordt versterkt door de nucleaire risico's, de onrust in het Midden-Oosten houdt aan en de Europese centrale bank (ECB) is begonnen de markt voor te bereiden op renteverhogingen. Bovendien loopt het inflatierisico in veel opkomende

landen nog steeds op. De overcapaciteit is zo goed als weg en de opwaartse loondruk neemt toe. Een te soepel fiscaal, monetair en valutabeleid draagt in sommige gevallen bij aan de inflatierisico's.

Risicoparagraaf

De risico's worden gekwantificeerd en gekwalificeerd vanaf pagina 68 van dit verslag.

Matchingsrisico

Het matchingsrisico is het risico dat de looptijd en rentegevoeligheid tussen de beleggingen en de pensioenverplichtingen niet op elkaar zijn afgestemd. Wanneer een pensioenfonds aan zijn verplichtingen moet voldoen (pensioenen uitbetalen), dienen daarvoor op tijd de beschikbare middelen vrij te komen. Een pensioenfonds kan zowel het nominale als het reële renterisico trachten af te dekken. Het renterisico is middels de duration van de vastrentende portefeuille deels afgedekt. Het fonds houdt een bepaalde mate van gevoeligheid voor de ontwikkeling van de rente. Asset Liability Management (ALM) is een instrument wat kan worden gebruikt om de optimale soort en/of mate van matching te bepalen.

Verzekeringstechnisch risico

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico, arbeidsongeschiktheidsrisico en looninflatie.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. Dit risico wordt door de belegger gemonitord.

Beleggingsrisico zoals renterisico, prijsrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en valutarisico

Renterisico is het risico dat het saldo van de marktwaarde van de portefeuille vastrentende waarden en de nominale pensioenverplichtingen op marktwaarde verandert door veranderingen in de marktrente. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Integrale beheersing van de balansrisico's is onderdeel van de nieuwe financiële opzet.

Prijsrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Kredietrisico hangt samen met de beleggingen in verhandelbare schuldpapieren en op tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbare schuldpapieren wordt beschouwd als prijsrisico. De beheersing van deze vorm van kredietrisico is geïntegreerd in het beleggingsproces, door middel van een richtlijn over de maximale belegging per kredietklasse. Tegenpartijrisico betreft het risico dat tegenpartijen hun verplichtingen aan het fonds niet meer kunnen nakomen, bijvoorbeeld door faillissement. Het tegenpartijrisico wordt beheerst door selectie van solide tegenpartijen en hantering van tegenpartijlimieten, al dan niet in combinatie met zekerheidstellingen.

Liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds onvoldoende liquide middelen heeft om betalingen, waaronder de pensioenuitkeringen, te verrichten. Bij het fonds is sprake van een jaarlijkse grote netto-instroom. De waarschijnlijkheid van het liquiditeitsrisico en de impact daarvan is derhalve klein. Het liquiditeitsrisico wordt ook beperkt door de invulling van het cashmanagement. Het bestuur ziet toe op een juiste afstemming van de inkomende en uitgaande cashstromen van het fonds.

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Hierin wordt het beleid van de belegger gevolgd.

Beleggingsrisico's alternatieve beleggingen

Alternatieve beleggingen zijn net als beleggingen in de traditionele categorieën (waaronder aandelen) onderhevig aan risico's. Het pensioenfonds belegd in hedgefonds (ING Multi Strategies Fund Topaz). Deze belegging was in 2009 afgebouwd maar werd in 2010 weer opgebouwd.

Operationele risico's (waaronder interne beheersing, IT en integriteitsrisico)

Het operationeel risico is het risico op verlies als resultaat van inadequate of foutieve interne processen, mensen en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen. Operationele risico's hebben een negatieve impact op een goede uitvoering van de pensioenregeling. Voor deze operationele risico's geldt wel dat een verregaande reductie onevenredig veel inspanning en kosten met zich mee kan brengen. De operationele uitvoering geschiedt door AZL N.V. Deze partij heeft een SAS 70-rapportage (type II). Door het overleggen van deze verklaring toont AZL N.V. aan het pensioenfonds én aan de accountant van het pensioenfonds aan, dat de uitvoering 'in control' is. Het overleggen van de SAS 70-rapportage komt tevens tegemoet aan de Beleidsregel 'Uitbesteding Pensioenfonds' waarin DNB heeft vastgesteld dat een pensioenfonds dat zijn -administratie uitbesteedt aan een uitvoerder verantwoordelijk is en blijft voor een juiste administratie.

Uitbesteding en de risico's die hiermee samenhangen

Het bestuur heeft onder behoud van zijn verantwoordelijkheden een aantal werkzaamheden structureel uitbesteed. De uitbesteding van werkzaamheden aan een derde partij heeft tot gevolg dat het bestuur geen directe gezagsverhouding heeft met de personen die bij de derde partij feitelijk en dagelijks zijn belast met de uitvoering van die werkzaamheden. Het bestuur heeft voorts geen rechtstreeks zicht op en voert geen directe controle uit op administratieve processen, zoals uitbetaling van pensioenen, pensioenberekeningen e.d. Daardoor ontbreekt eveneens zicht op de werkelijke uitvoeringskosten. Het bestuur erkent voorts dat aan de uitbesteding het risico is verbonden van discontinuïteit van de dienstverlening door AZL N.V.

Bij alle uitbestedingsactiviteiten conformeert Stichting Pensioenfonds Invista zich volledig aan de regelgeving van DNB op het gebied van uitbesteding. Stichting Pensioenfonds Invista beschikt voor iedere extern uit te voeren activiteit over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan het bij of krachtens artikel 34 van de PW bepaalde. In voorkomende gevallen worden met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). In een SLA worden tenminste ook afspraken vastgelegd over de administratieve organisatie, de autorisatie en -procuratiessystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie. Deze SLA's worden regelmatig via een audit evaluatie onder de loep genomen door het bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista.

Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico in rechte aangesproken te worden. Ten einde dit risico te beperken kan het pensioenfonds diverse maatregelen treffen.

Een risico is dat de fondsstukken niet voldoen aan de wettelijke bepalingen. Een tweede risico is dat men als fondsbestuurder in persoon kan worden aangesproken. Een derde risico betreft het niet in voldoende mate vorm geven aan consistent beleid, dit maakt het pensioenfonds kwetsbaar indien het hierop wordt aangesproken. Een vierde risico betreft het niet of onduidelijk communiceren

naar partijen. Een vijfde risico betreft aansprakelijkheid door het niet of niet goed uitvoeren door partijen die het pensioenfonds heeft ingehuurd.

Stichting Pensioenfonds Invista heeft ter beperking van deze risico's de navolgende maatregelen genomen:

1. Het pensioenfonds heeft een uitvoeringsorganisatie aangesteld. Deze toetst bij wetswijzigingen de fondsstukken en stelt waar nodig wijzigingen voor aan het bestuur.
2. Het pensioenfonds heeft een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten.
3. Het pensioenfonds ziet erop toe dat besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt. Deze documentatie zorgt ervoor dat ook derden de inhoud en werking van dit beleid kunnen volgen.
4. Het pensioenfonds werkt volgens een gedetailleerd communicatieplan. Dit communicatieplan bewaakt de wettelijk verplichte communicatiemomenten. Door middel van het planmatig uitvoeren van communicatie, wordt bewaakt dat het pensioenfonds aan de eisen van de wet en consistentie van de uitingen voldoet.
5. Met alle ingehuurde partijen zijn contractuele afspraken gemaakt. Partijen dienen regelmatig te rapporteren over het wel of niet voldoen aan de gemaakte afspraken. Daar waar mogelijk heeft het pensioenfonds activiteiten gescheiden ondergebracht, waardoor er een mechanisme ontstaat van controle van de ene door de ander partij.

Jaarlijks vinden er controles plaats door actuaire en accountant op de uitvoering door het fonds. Materiële onvolkomenheden worden door hen gerapporteerd.

In het algemeen draagt het bestuur er zorg voor dat zij voldoende kennis en kunde bezit om haar verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Een en ander is vastgelegd in het deskundigheidsplan van Stichting Pensioenfonds Invista.

Beheersing van de risico's

In het verslagjaar is aandacht gegeven aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing van risico's. Het bestuur heeft de risico's van Stichting Pensioenfonds Invista geanalyseerd en een beschrijving c.q. analyse van deze risico's opgenomen in de ABTN van Stichting Pensioenfonds Invista.

Voor wat betreft de financiële risico's kan worden opgemerkt dat het bestuur momenteel maandelijks wordt voorzien van managementinformatie met betrekking tot de status van de beleggingen.

Minimaal twee keer per jaar wordt de vermogensbeheerder gevraagd direct aan het bestuur verantwoording af te leggen door middel van een presentatie tijdens een bestuursvergadering. Maandelijks wordt overlegd met de vermogensbeheerder door de beleggingscommissie.

Het bestuur streeft naar een zodanige invulling van haar beleid dat jaarlijks wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van de financiële positie en dat dit op de lange termijn leidt tot een zo laag mogelijke en stabiele pensioenpremie.

Om dit te bewerkstelligen beschikt het bestuur over de volgende sturingsmiddelen:

1. de hoogte van de toekomstige premiebatens;
2. de hoogte van de toekomstige toeslagverlening;
3. het beleggingsbeleid.

De invloed van deze sturingsmiddelen op de financiële positie van Stichting Pensioenfonds Invista wordt jaarlijks geëvalueerd. Bij deze evaluatie speelt zowel de huidige financiële positie, alsmede de financiële positie van het pensioenfonds in de toekomst, een rol.

Continuïteitsanalyse

Om te toetsen of het beleid op lange termijn tot de gewenste ontwikkeling leidt, voert het pensioenfonds ten minste eens in de drie jaar een continuïteitsanalyse uit. Stichting Pensioenfonds Invista heeft deze continuïteitsanalyse in 2009 laten uitvoeren door Hewitt Associates B.V.

Voor wat betreft de uitbestedingsrisico's kan worden opgemerkt dat het bestuur overleg heeft gevoerd met AZL N.V. over de dienstverlening inclusief de service level agreement.

Om aan de behoefte van het bestuur aan zekerheid en daarmee aan kwaliteitsgaranties tegemoet te komen, heeft AZL N.V. ervoor gekozen om gecertificeerd te worden volgens de richtlijnen van SAS70.

Voor de meeste relevante processen bij AZL is een beschrijving van de AO/IC opgesteld, die heeft geleid tot een beschrijving van de beheersingsmaatregelen voor de betreffende processen.

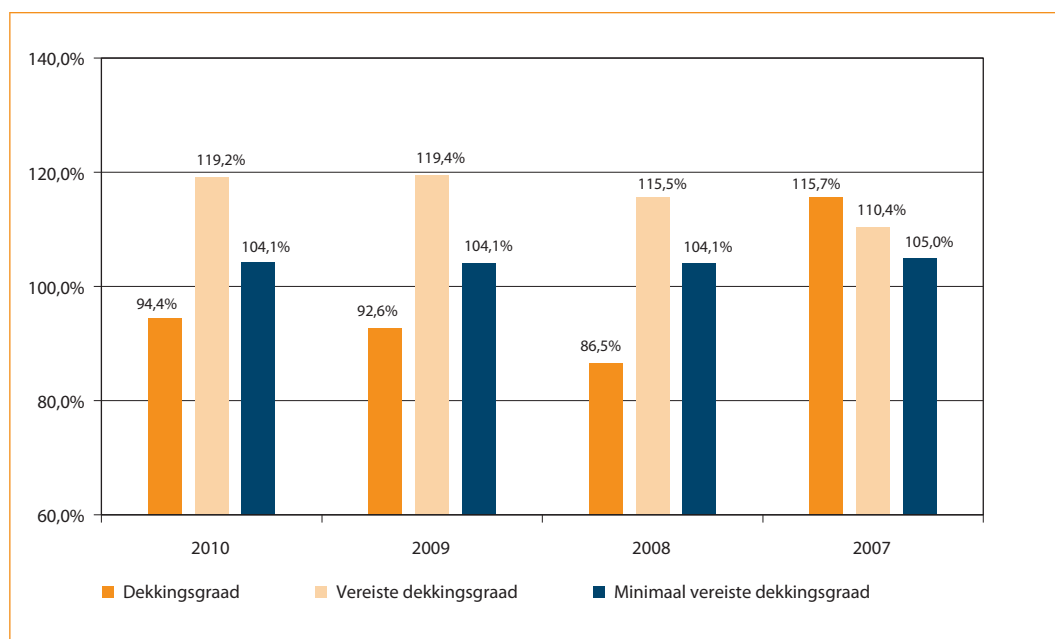
Voorts wordt het bestuur door middel van periodieke rapportages van zowel de uitvoeringsorganisatie alsmede van externe adviseurs in staat gesteld de risico's en fondssituatie goed te monitoren.

Samenvatting actuariel rapport

In deze samenvatting worden, naast de ontwikkelingen gedurende het boekjaar, de belangrijkste financiële cijfers van het fonds gepresenteerd. Ter vergelijking van de cijfers van het huidige boekjaar zijn referentiecijfers opgenomen.

Financiële positie

De dekkingsgraad van het fonds is gestegen van 92,6% ultimo 2009 naar 94,4% ultimo 2010. De dekkingsgraad ultimo 2010 is lager dan zowel het vereist eigen vermogen als het minimaal vereist eigen vermogen. Het fonds verkeert daarom ultimo 2010 in een dekkingstekort. Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de dekkingsgraad zien ¹⁾.

Uit door het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) gepubliceerde cijfers eind 2009 (waarvan eind 2010 een update heeft plaatsgevonden) is gebleken dat de levensverwachting van de Nederlandse bevolking sterker toeneemt dan voorheen werd verwacht. Deze ontwikkeling leidt er toe dat de trend ten aanzien van de levensverwachting die in de AG-prognosetafel 2005-2050 is opgenomen, niet voldoende is.

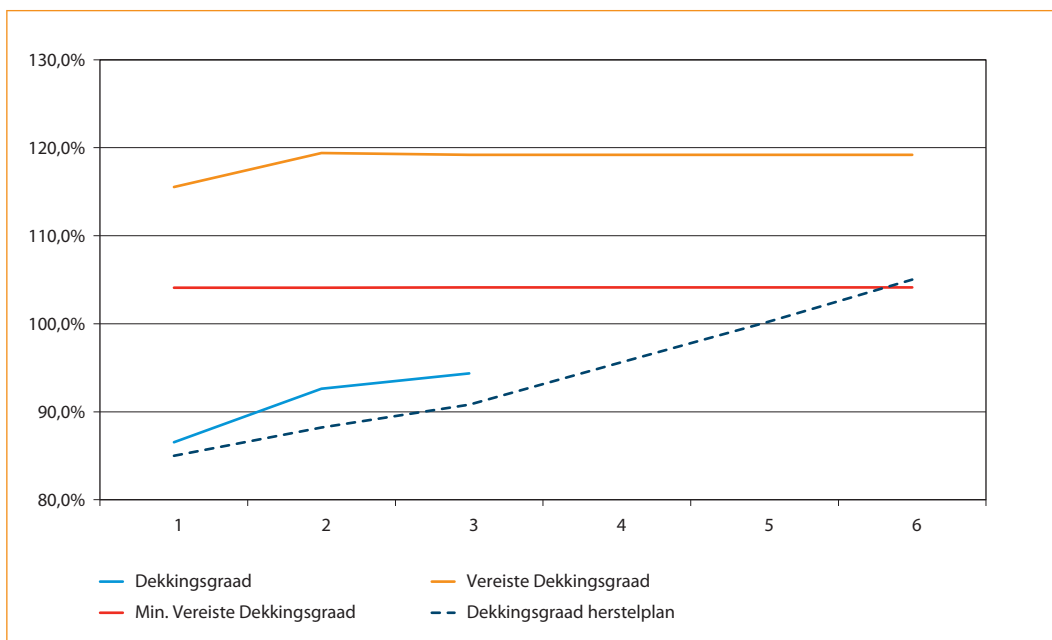
Om met deze verbeterde levensverwachting rekening te houden heeft het fonds, in afwachting van de publicatie van de herziene AG-prognosetafel, vanaf 31 december 2009 een procentuele opslag op de technische voorziening gehanteerd van 5%.

Op 30 augustus 2010 heeft de Commissie Overlevingstafels van het AG een herziening van de AG-prognosetafel 2005-2050 gepubliceerd, zijnde de AG-prognosetafel 2010-2060, en heeft het fonds besloten over te gaan op deze nieuwe overlevingstafel.

Gedurende boekjaar 2010 is de procentuele opslag van 5% aangehouden. Vervolgens is ultimo 2010 overgegaan op de AG-prognosetafel 2010-2060.

¹⁾ In de boekjaren 2007, 2008 en 2009 is het vereist eigen vermogen vastgesteld op basis van de feitelijke mix. In boekjaar 2010 is het vereist eigen vermogen vastgesteld op basis van de strategische beleggingsmix.

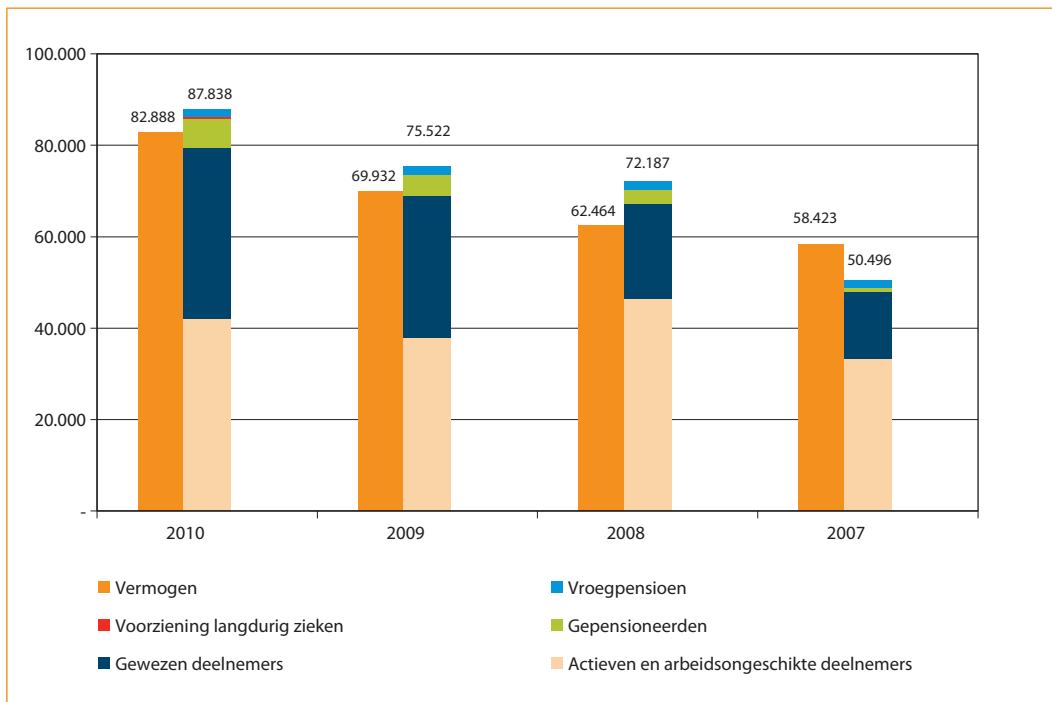
In het eerste kwartaal van 2009 heeft het fonds een herstelplan ingediend bij DNB waaruit de maatregelen blijken die het fonds heeft genomen om op korte termijn te herstellen tot het niveau van het minimaal vereist eigen vermogen. Het fonds heeft de voortgang van het herstelplan begin 2011 geëvalueerd. In onderstaande grafiek wordt het verwachte pad weergegeven zoals dit in het herstelplan is vastgelegd. Tevens toont de grafiek de realisatie van de dekkinggraad tot ultimo 2010 en het (minimaal) vereist eigen vermogen tot ultimo 2013 ¹⁾.

Op basis van het ingediende kortetermijnherstelplan zou ultimo 2010 een dekkinggraad van 90,8% worden verwacht. De werkelijke dekkinggraad ultimo boekjaar 2010 is echter hoger (94,4%).

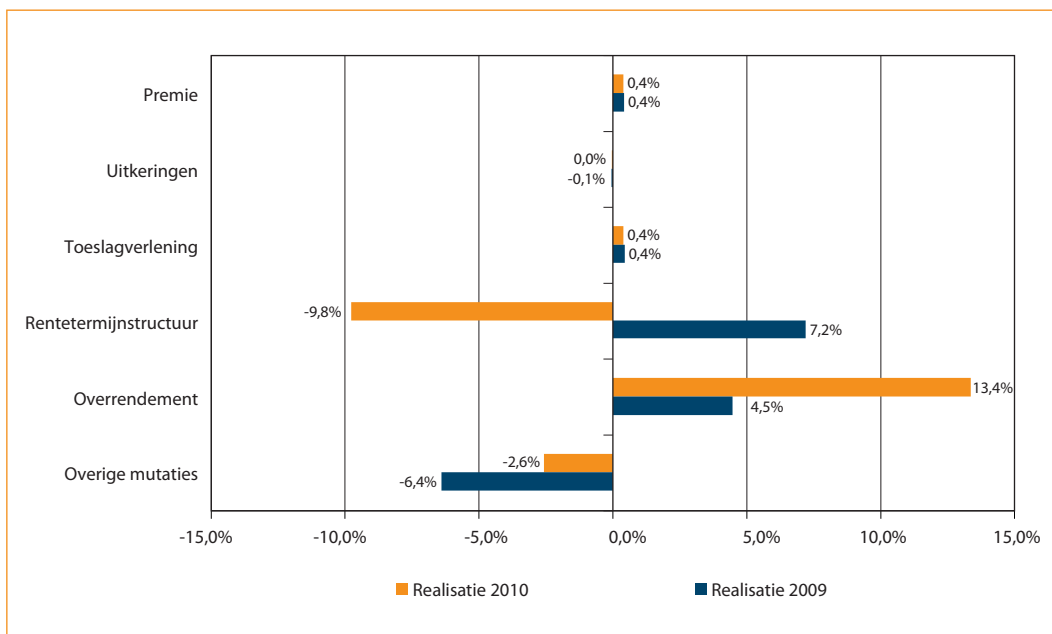
De grafiek op de volgende pagina geeft het vermogen en de technische voorziening weer. De technische voorziening is tevens uitgesplitst naar de verschillende deelnemersgroepen en de overige technische voorzieningen.

1) Het vereist eigen vermogen ultimo 2010 tot en met ultimo 2013 is gebaseerd op de strategische beleggingsmix ultimo 2010.

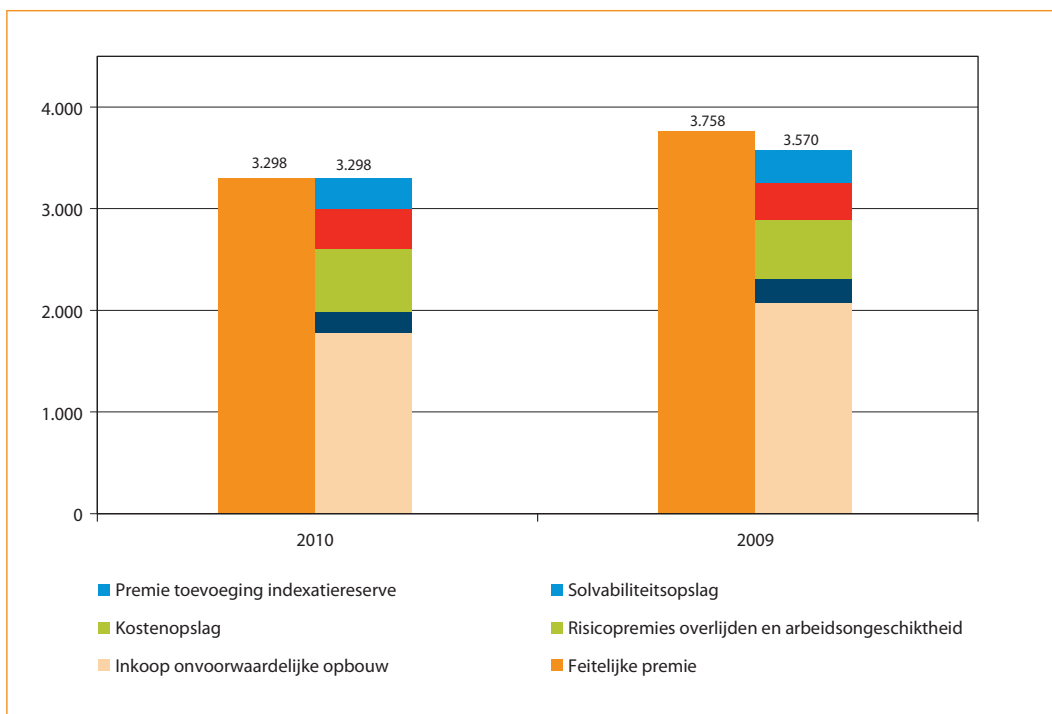
Analyse van het resultaat

De stijging van de dekingsgraad van 1,8%-punt komt tevens tot uitdrukking in het positieve resultaat van € 640.000,- in boekjaar 2010 (in boekjaar 2009 was er een positief resultaat van € 4.133.000,-). De invloed van het resultaat op de dekingsgraad is in onderstaande tabel weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak.

Kostendeekkende premie

Conform de ABTN is de kostendeekkende premie over boekjaar 2010 vastgesteld op basis van een gedempt premiebeleid rekening houdend met een rente van 4,5%. De gedempte kostendeekkende premie bedraagt € 3.298.000,-. De feitelijk betaalde premie, ter hoogte van € 3.298.000,- is gelijk aan de gedempte kostendeekkende premie en is dus toereikend. Een specificatie van de feitelijk betaalde premie en gedempte kostendeekkende premie wordt in onderstaande grafiek weergegeven.

Bestemming van het saldo

In de bestuursvergadering van 28 juni 2011 heeft het bestuur besloten het positieve resultaat over het boekjaar 2010 ad € 640.000,- als volgt te verdelen:

	2010
	x € 1.000
Indexatiereserve	4.298
Bestemmingsreserve SUT	32
Algemene reserve	-3.690
	<hr/>
	640
	<hr/>

Heerlen, 28 juni 2011

Het bestuur

Dhr. R. van de Plasse
voorzitter

Dhr. J.H.G. Thomas
plaatsvervangend voorzitter

Mevr. N. Kowalski

Dhr. Tj. J. War

Dhr. M.F.N. Crombach

Dhr. M. Wita

Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Inleiding

In het kader van de principes van goed pensioenfondsbestuur is met ingang van 1 januari 2008 een Verantwoordingsorgaan ingesteld. In het kader van genoemde principes, is het verantwoordingsorgaan gevraagd een oordeel te geven over het door het bestuur gevoerde beleid over het verslagjaar 2010.

Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennis genomen van het jaarverslag en de jaarrekening over verslagjaar 2010. Tevens heeft het verantwoordingsorgaan kennis genomen van de fondsdocumenten zoals statuten, pensioenreglementen, de actuariële en bedrijfstechnische nota en de notulen van de bestuursvergaderingen. Daarnaast is deelgenomen in het vooroverleg traject, voor het opstellen van de jaarstukken.

Werkzaamheden verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is zowel na ontvangst van het jaarverslag als gedurende het jaar in overleg geweest met het bestuur over de navolgende zaken:

- beleid Stichting Pensioenfonds Invista;
- rolverdeling met AZL;
- financiële en actuariële analyses, risico's, uitgangspunten en aanbevelingen;
- ontwikkeling van de dekkingsgraad;
- jaarverslag en jaarrekening 2010;
- deskundigheid van het bestuur;
- communicatie tussen het pensioenfonds en haar deelnemers
- waarborgen continuïteit van het pensioenfonds;
- vooruitzichten waaronder het herstelplan en de evaluatie daarvan.

Oordeel verantwoordingsorgaan over 2010

Na kennis te hebben genomen van het jaarverslag en de jaarrekening over het verslagjaar 2010 en na beoordeling van het gevoerd beleid over het verslagjaar is het verantwoordingsorgaan van mening dat het bestuur hun taken naar behoren hebben uitgevoerd. Echter, het verantwoordingsorgaan wil haar bezorgdheid uitspreken over het risico op verlies van (historische) kennis door de recentelijk doorgevoerde bestuurderswisselingen, maar heeft vertrouwen dat dit eveneens een aandachtspunt voor het bestuur is, welke er zorg voor draagt dat deze kennis gewaarborgd blijft.

Aldus vastgesteld en ondertekend door het verantwoordingsorgaan d.d. 7 juni 2011 te Geneve.

Namens deze,

A.S. Westhuis
Voorzitter

Reactie bestuur

Het verantwoordingsorgaan heeft het jaarverslag en de jaarrekening 2010 bestudeerd en haar commentaar gegeven.

Het bestuur deelt de bezorgdheid van het verantwoordingsorgaan omtrent het risico van verlies van (historische) kennis en voert beleidsmaatregelen uit om dit risico tot een minimum te beperken.

Het bestuur waardeert het commentaar zowel als de inzet en de betrokkenheid van de leden van het verantwoordingsorgaan.

Heerlen, 7 juni 2011

Het bestuur

Samenvatting Rapport Bevindingen Visitatiecommissie

Intern toezicht

Het intern toezicht heeft betrekking op het kritisch beoordelen van het functioneren van (het bestuur van) het pensioenfonds door onafhankelijke deskundigen.

Het bestuur van het Fonds heeft besloten om voor de invulling van het interne toezicht een visitatiecommissie te benoemen. Daartoe heeft zij een overeenkomst gesloten met VC Holland voor het uitvoeren van een visitatie. De visitatie is uitgevoerd door de heren H.W. Hanneman, H. Klein Overmeen en A.J.A. Ringelberg, allen leden van VC Holland.

De visitatiecommissie heeft op 19 mei 2010 haar rapportage met het bestuur besproken. De reactie van het bestuur is in het rapport verwerkt. Hieronder volgen samengevat de belangrijkste bevindingen van de visitatie.

Algemeen

De algemene indruk van de visitatiecommissie is dat het bestuur op actieve wijze het Fonds bestuurt en anticipeert op de voor het Fonds relevante ontwikkelingen. Zo is op voortvarende wijze de implementatie van de nieuwe Pensioenwet inclusief de invoering van het FTK ter hand genomen. Het Fonds heeft zich eveneens actief opgesteld om de Principes voor Goed Pensioenfonds Bestuur binnen het Fonds te implementeren.

Het bestuur heeft de (mede-)zeggenschap bij het Fonds op adequate wijze ingericht. Wel zou de aanwezige deskundigheid nog eens getoetst kunnen worden aan objectieve criteria en stelt de visitatiecommissie voor dat het bestuur bewaking en uitvoering van het opleidingsplan zelf ter hand neemt. Het Verantwoordingsorgaan is zich bewust van haar verantwoordelijkheden en toont (evenals het bestuur) een grote betrokkenheid bij het reilen en zeilen van het Fonds.

Specifiek

De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan de wenselijkheid te onderzoeken van een vertegenwoordiging van gepensioneerden in hetzij het bestuur hetzij een nieuw in te stellen deelnemersraad.

De commissie heeft kunnen constateren dat de door en ten behoeve van het Fonds gehanteerde processen en procedures zodanig zijn dat er in algemene zin voldaan wordt aan een adequate inrichting in lijn met de wettelijke vereisten. De commissie doet wel de aanbeveling aan het bestuur de inhoud van de SAS 70 rapportages te toetsen op volledigheid ten aanzien van de voor het Fonds relevante processen en procedures. Het jaarverslag geeft goed weer waar het bij het Fonds om gaat, maar zou aan leesbaarheid winnen door het te screenen op doublures en algemeen gehouden beschouwingen te verbijzonderen voor het Fonds.

Het Fonds heeft de *checks and balances* op goede wijze ingevuld met regelingen voor onder meer: compliance, klachten en geschillen en communicatie met deelnemers. De visitatiecommissie beveelt het bestuur aan de controle op de naleving van de "compliance" op een meer onafhankelijke wijze in te richten. Ook dient het Fonds nog invulling te geven aan een integraal integriteitsbeleid.

De communicatie met en de informatieverstrekking aan de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden is van goed niveau. De commissie doet de aanbeveling in start- en modelbrief de hoogte van de in de laatste drie tot vijf jaar toegekende toeslagen te vermelden. De website van het fonds onderscheidt zich in positieve zin door de omvang van de beschikbare informatie. Wel doet de commissie de aanbeveling een klanttevredenheidsonderzoek uit te voeren onder de deelnemers.

Het bestuur reageert alert op de door de externe accountant en actuaris in hun rapportages gedane adviezen.

De bestaande governance structuur binnen het Fonds maakt een goede aansturing van het Fonds mogelijk. Het bestuur organiseert de procedures en processen met betrekking tot bestuur, beleid en uitvoering dusdanig dat er sprake is van een hoog kwaliteitsniveau. De dienstverlening door externe partijen waaraan taken zijn uitbesteed wordt frequent geëvalueerd. De commissie constateert met genoegen dat het bestuur door middel van een (twee)jaarlijkse audit op de beheers- en controleprocessen en -procedures de pensioenuitvoeringsorganisatie AZL en herverzekeraar Nationale Nederlanden. De commissie doet de aanbeveling om in de SLA met de uitvoeringsorganisatie een regeling op te nemen voor het geval het omschreven prestatieniveau niet gehaald wordt.

Het bestuur heeft voldoende aandacht voor de risico's die het fonds loopt uit hoofde van de pensioenregeling en het beleggingsbeleid. In ABTN 2010 en Jaarverslag 2008 worden door het bestuur de belangrijkste risico's die het Fonds loopt, geïdentificeerd en worden de maatregelen die het bestuur heeft genomen ter beheersing van deze risico's uiteengezet. Een integrale aanpak voor de systematische beheersing van alle risico's ontbreekt echter. De commissie heeft met instemming vernomen dat het bestuur de voorbereiding van een dergelijk integraal en expliciet risicobeleid te hebben gestart.

Aan het huidige beleid ligt geen (actuele) ALM-studie ten grondslag. De commissie beveelt het bestuur aan gezien de ontwikkelingen in het deelnemersbestand, mogelijke toename van waardeoverdrachten en de huidige, meer prudente te kiezen (beleggings) uitgangspunten een dergelijke studie te laten uitvoeren op basis van actuele, door het bestuur vast te stellen, parameters. Stress-test en scenario-analyses zouden daarvan ook deel kunnen uitmaken.

De commissie beveelt het bestuur tenslotte aan te voorzien in een liquiditeitsprognose voor de korte en middellange termijn.

Utrecht, 19 mei 2010

De visitatiecommissie

Terugkoppeling opvolging aanbevelingen Visitatiecommissie

De algemene indruk van de visitatiecommissie is dat het bestuur actief en transparant handelt. Er zijn door de visitatiecommissie naar aanleiding van de uitgevoerde visitatie geen schokkende zaken geconstateerd. Uiteraard zijn er altijd verbeterpunten te formuleren. Deze verbeterpunten zijn door het bestuur gedurende het verslagjaar geïnventariseerd en waar nodig als actiepoint geformuleerd. Het betreft de navolgende aanbevelingen:

- Toetsing deskundigheidsniveau op objectieve wijze. Het bestuur heeft besloten deze aanbeveling mee te nemen in de jaarlijkse zelfevaluatie welke heeft plaatsgevonden op 17 november 2010.
- Het bestuur dient in het kader van de medezeggenschap van gepensioneerden te onderzoeken of de gepensioneerden een vertegenwoordiging in het bestuur wensen dan wel opteren voor een deelnemersraad. Het bestuur heeft geconstateerd dat dit momenteel geen wettelijke verplichting is voor het pensioenfonds. In dat kader heeft het bestuur besloten hier vooralsnog geen gehoor aan te geven. Het bestuur zal dit evenwel als aandachtspunt blijven houden.
- Het bestuur dient de inhoud van de SAS-70 rapportages te toetsen op volledigheid ten aanzien van de voor het pensioenfonds relevante processen/procedures. Het bestuur heeft geconstateerd dat hieraan reeds gevolg is gegeven door de bestudering/toetsing van de SAS-70 rapportages door de auditcommissie. Naar aanleiding hiervan zijn geen bijzonderheden door de auditcommissie geconstateerd.
- Het bestuur dient de rol van de compliance officer nader in kaart te brengen. Het bestuur heeft in dat kader de compliance officer uitgenodigd voor het geven van een andere toelichting rondom de functieomschrijving van de compliance officer tijdens de bestuursvergadering van 7 december 2010. Naar aanleiding hiervan is de functieomschrijving van de compliance officer nader uitgewerkt in diverse fondsdocumenten.
- Het bestuur dient nog invulling te geven aan de opstelling van een integraal integriteitsbeleid. Het bestuur zal dit gedurende het eerste kwartaal 2011 nader in kaart brengen.
- Het bestuur dient in de communicatie naar deelnemers de wettelijk verplichte communicatie inzake toeslagverlening op te nemen. Het bestuur heeft geconcludeerd dat dit reeds is opgenomen.
- Het bestuur dient te informeren/te toetsen of deelnemers tevreden zijn omtrent de communicatiemiddelen welke het pensioenfonds hanteert via een klanttevredenheidsonderzoek. Het bestuur heeft besloten niet tot een dergelijk onderzoek over te gaan aangezien tijdens de jaarlijkse deelnemersvergadering van de deelnemers een oordeel gevraagd wordt ten aanzien van de inhoud (duidelijkheid en begrijpelijkheid) alsmede de frequentie van de informatieverstrekking. Daarnaast zijn de door het pensioenfonds gehanteerde communicatiemiddelen voorafgaand aan de implementatie door een onafhankelijk panel getoetst op duidelijkheid en begrijpelijkheid.
- Het bestuur dient de samenstelling van de auditcommissie in het jaarverslag op te nemen. Het bestuur heeft geconcludeerd dat hieraan reeds vervolg is gegeven.
- Het bestuur dient aandacht te besteden aan het al dan niet behalen van het prestatieniveau van de diverse uitvoeringsorganisaties welke in de SLA's van deze uitvoeringsorganisaties momenteel niet is beschreven. Het bestuur heeft besloten hieraan geen verder gevolg te geven aangezien er reeds in het contract met deze uitvoeringsorganisaties een bepaling is opgenomen inzake wanprestatie.
- Het bestuur dient een ALM- studie te laten uitvoeren. Het bestuur heeft gedurende 2010 een ALM-studie laten uitvoeren. De uitkomsten van deze ALM-studie zullen gedurende 2011 nader in kaart worden gebracht.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na resultaatverdeling; in duizenden euro)

Activa	2010	2009
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Zakelijke waarden		
Beleggingsfondsen in aandelen	34.322	25.322
Vastrentende waarden		
Vastrentende beleggingsfondsen	48.434	41.401
Overige beleggingen		
Hedgefondsen	2.630	0
	85.386	66.723
Vorderingen en overlopende activa [2]	325	288
Liquide middelen [3]	665	6.386
	86.376	73.397

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2010	2009
Reserves [4]		
Indexatiereserve	6.315	2.017
Bestemmingsreserve SUT	234	202
Algemene reserve	-11.499	-7.809
	-4.950	-5.590
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	85.972	73.428
Overige technische voorzieningen		
Voorziening garantiereserve [6]	1.693	1.925
Voorziening langdurig zieken [7]	173	169
	1.866	2.094
Voorziening schadeclaim [8]	2.270	2.270
Kortlopende schulden [9]	1.153	1.148
Overlopende passiva [10]	65	47
	86.376	73.397

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2010	2009
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten [11]	-61	157
Indirecte beleggingsopbrengsten [12]	11.295	4.941
Kosten vermogensbeheer [13]	-85	-162
	11.149	4.936
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [14]	3.301	4.083
Saldo van overdrachten van rechten [15]	-343	0
Pensioenuitkeringen [16]	-365	-282
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [17]		
Toevoeging pensioenopbouw	-1.997	-2.674
Toevoeging indexering en overige toeslagen	0	0
Rentetoevoeging	-969	-1.837
Onttrekking voor uitkeringen	372	284
Wijziging marktrente	-8.852	5.593
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	499	4
Sterfte	200	-331
Overige mutaties	-324	-292
Incidentele wijzigingen	-1.473	-3.909
	-12.544	-3.162
Mutatie overige technische voorzieningen		
Voorziening garantiereserve [18]	232	-136
Voorziening langdurig zieken [19]	-4	-37
	228	-173

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2010	2009
Herverzekering		
Premies [20]	-200	-513
Uitkering herverzekeraar [21]	-177	376
Mutatie kredietafslag [22]	186	-627
	-191	-764
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [23]	-599	-542
Overige baten en lasten [24]	4	37
Saldo van baten en lasten	640	4.133
Bestemming van het saldo		
Indexatiereserve	4.298	1.371
Bestemmingsreserve SUT	32	17
Algemene reserve	-3.690	2.745
	640	4.133

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2010	2009
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen	3.163	4.109
Overgenomen pensioenverplichtingen	6	0
Overige	4	2.455
	3.173	6.564
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen en afkopen, loonheffing, sociale premies en andere inhoudingen	-361	-281
Uitkeringen uit herverzekering	-3	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	-343	0
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.122	-109
	-1.829	-390
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	40	46
Verkopen beleggingen	2.316	11.307
	2.356	11.353
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-9.336	-11.965
Kosten vermogensbeheer	-85	-162
	-9.421	-12.127
Mutatie geldmiddelen	-5.721	5.400
Saldo geldmiddelen 1 januari	6.386	986
Saldo geldmiddelen 31 december	665	6.386

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

Op de rechtspersoon is van toepassing het jaarrekeningregime voor grote rechtspersonen. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties".

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar Euro tegen de koers per balansdatum. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Waardering

Algemene grondslagen

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Voor kortlopende vorderingen en schulden wordt de kostprijs geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde ultimo boekjaar. De koersverschillen worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Obligaties

De obligaties worden tegen de actuele waarde gewaardeerd. De koersverschillen worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Overige beleggingen

De overige beleggingen worden tegen de actuele waarde gewaardeerd.

Indexatiereserve

Voor de indexatie van de actieve deelnemers is een indexatiereserve gevormd. Jaarlijks wordt de beschikbare positieve overrente bepaald en toegevoegd aan de indexatiereserve. Aan de indexatiereserve wordt naast de eventuele overrente tevens het rendement op de indexatiereserve en een doorsneepremie van 4% van de pensioengrondslag (op basis van de pensioenregeling voor 2006) toegevoegd. Het bestuur stelt jaarlijks per regeling de indexatie vast, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met de financiële positie van het fonds. De op basis van dit bestuursbesluit benodigde koopsom ter verhoging van de pensioenaanspraken wordt onttrokken aan de indexatiereserve van de betreffende regeling. In 2010 lag het gerealiseerd rendement boven het niveau van de 1-jaarsrente van de rentetermijnstructuur. Dit betekent dat er in 2010 een toevoeging aan de indexatiereserve uit hoofde van de overrente heeft plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve SUT

De bestemmingsreserve SUT is een uitdeling uit de overreserves van de voormalige stichting S.U.T. De stand van € 234 bestaat uit de uitdeling die Stichting Pensioenfonds Invista begin 2009 ad € 185 (reeds in boekjaar 2008 verwerkt) heeft ontvangen en het verkregen rendement hierop over de boekjaren 2009 en 2010.

Algemene reserve

De jaarlijkse resultaten worden toegevoegd c.q. onttrokken aan de algemene reserve.

Schattingswijziging

In 2010 is de nieuwe AG-Prognosetafel 2010-2060 (startjaar 2011) generatietafel gehanteerd voor het berekenen van de voorziening pensioenverplichtingen. Dit heeft geleid tot een extra toename van de voorziening pensioenverplichtingen van € 1,316 miljoen in 2010. Deze mutatie verloopt via het resultaat. In 2009 is al rekening gehouden met een opslag van 5,0%. Het effect van deze opslag bedroeg € 3,596 miljoen. Deze verhogingen worden gezien als een schattingswijziging. De mutaties gedurende het boekjaar hebben plaatsgevonden op basis van de oude grondslagen, daar de overgang naar de nieuwe tafel ultimo 2010 heeft plaatsgevonden.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Intrest

Rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank.

Intresttoevoeging

Op basis van de DNB rentetermijnstructuur primo 2010 is deze rente gelijk aan 1,303%.

Sterfte

AG Prognosetafel 2010-2060 (startjaar 2011) met leeftijdsterugstelling mannen 2 jaar en vrouwen 1 jaar.

Gehuwdheid

Bij de vaststelling van de voorziening voor partnerpensioen wordt ervan uitgegaan dat vóór de pensioendatum een leeftijdsafhankelijk percentage van de deelnemers een partner heeft (onbepaald partnersysteem). Na pensioenleeftijd wordt het bepaalde partnersysteem gehanteerd.

Uitkeringen

De uitkeringen worden continu betaalbaar verondersteld.

Leeftijden

De leeftijd van de (gewezen) deelnemer, de nabestaande of wees wordt in jaren en maanden nauwkeurig vastgesteld.

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Kosten

In de voorziening pensioenverplichtingen is een excassovoorziening begrepen van 2,0% (2009: 1,5%) van de netto voorziening.

Voorziening affinanciering vroegpensioen

Deze voorziening is berekend op bovenstaande grondslagen.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening is bepaald op twee keer de benodigde risicopremie.

Voorziening schadeclaim

Dit betreft een in 2009 ontvangen schadeloosstelling. De tegenpartij heeft hoger beroep aangetekend tegen deze uitspraak.

Herverzekering

Gesepareerd beleggingsdepot

Met Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. te Rotterdam is een vermogens- en beheerovereenkomst afgesloten. De gestorte gelden zijn ondergebracht in een gesepareerd beleggingsdepot. De beleggingen geschieden in nominale waarden. De overrente, dat wil zeggen het verschil tussen de op de beleggingen verdiende intrest en de voor de financiering van de pensioenverplichtingen benodigde rekenrente, komt contractueel ten gunste van het fonds.

Alle beleggingen en de bij het depot horende bankrekening bij de Bank of New York zijn juridisch eigendom van Nationale Nederlanden. Het pensioenfonds loopt echter het economisch risico over de beleggingen waar het de waarde en het rendement betreft. Na beëindiging van de contractperiode worden de beleggingen overgedragen aan het pensioenfonds. Uit prudentie is een kredietafslag toegepast op de beleggingen van het gesepareerd beleggingsdepot. Deze kredietafslag is in 2011 vervallen. Het contract heeft een looptijd van vijf jaar en heeft als einddatum 31 december 2012. Afrekening van de resultaatdeling vindt plaats aan het einde van de looptijd van het contract. Van het verzekeringstechnisch resultaat komt 70% over de eerste € 500.000,- ten gunste van het fonds en over het meerdere 85%. Ultimo 2010 bedraagt het cumulatief resultaat voor het fonds € 362.000,-.

Resultaatbepaling

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen op de beleggingsportefeuille;
- valutaverschillen met betrekking tot deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden de kosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2009	Aankopen/Verstrekingen	Verkopen uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschillen	Krediet afslag	Stand ultimo 2010
Zakelijke waarden							
Beleggingsfondsen in aandelen	25.322	3.984	0	0	5.194	-178	34.322
Vastrentende waarden							
Vastrentende beleggingsfondsen	41.401	3.541	-2.316	26	6.031	-249	48.434
Overige beleggingen							
Hedgfondsen	0	2.600	0	0	44	-14	2.630
Totaal belegd vermogen	66.723	10.125	-2.316	26	11.269	-441	85.386

Er worden geen beleggingen uitgeleend. Verder wordt er niet direct belegd in de aangesloten onderneming.

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: Directe marktwaardering: beursnotering in een actieve markt (waarop geen prijsaanpassingen worden uitgevoerd).

Level 2: Afgeleide marktwaardering: geen directe beursnotering maar andere uit de markt waarneembare data danwel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet actieve markt met niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen). Beleggingsfondsen vallen per definitie onder level 2.

Level 3: Modellen en technieken: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

Categorie	Level 1 Directe markt- notering	Level 2 Afgeleide markt- notering	Level 3 Modellen en technieken niet ge- baseerd op marktdata	Stand ultimo 2010
Zakelijke waarden				
Beleggingsfondsen in aandelen	0	34.322	0	34.322
Vastrentende waarden				
Vastrentende beleggingsfondsen	0	48.434	0	48.434
Overige beleggingen				
Hedgefondsen	0	0	2.630	2.630
Totaal belegd vermogen	0	82.756	2.630	85.386

Bij bovenstaande indeling is geen look through toegepast.

	2010	2009
[2] Vorderingen en overlopende activa		
Lopende intrest en dividend		
Hieronder is opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen intrest en dividend van:		
Liquide middelen	18	119
Overige vorderingen		
Vordering op Nationale Nederlanden inzake langdurig zieken	173	169
Uitkeringsgerechtigden	1	0
Premies (afrekeningen)	133	0
	307	169
Totaal vorderingen en overlopende activa	325	288
[3] Liquide middelen		
ING Bank N.V.	60	6.082
Bank of New York (depotbank)	605	304
	665	6.386
Totaal activa	86.376	73.397

Passiva	2010	2009
[4] Reserves		
Indexatiereserve		
Stand per 1 januari	2.017	646
Bij: uit bestemming saldo	4.298	1.371
Stand per 31 december	6.315	2.017
Bestemmingsreserve SUT		
Stand per 1 januari	202	185
Bij: uit bestemming saldo	32	17
Stand per 31 december	234	202
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	-7.809	-10.554
Af/bij: uit bestemming saldo	-3.690	2.745
Stand per 31 december	-11.499	-7.809
Totaal reserves	-4.950	-5.590

Het minimaal vereist vermogen bedraagt 104,1% (2009 104,1%).

De vereiste dekkinggraad op basis van de solvabiliteitstoets bedraagt 119,2% (2009 119,3%).

De feitelijke dekkinggraad is 94,4% (2009 92,6%).

Per 31 december 2008 voldeed het fonds niet aan de wettelijke normen met betrekking tot vereist eigen vermogen. Door het bestuur is hiervan melding gemaakt bij de toezichthouder DNB en er is een korte- en lange termijnherstelplan ingediend. Hieruit blijkt dat het bestuur verwacht dat, gegeven de uitgangspunten, binnen de gestelde termijn van vijf jaar (31 december 2013) wordt voldaan aan de eisen van het minimaal vereist eigen vermogen.

	2010	2009
Technische voorzieningen		
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
De voorziening pensioenverplichtingen per 31 december is als volgt opgebouwd:		
– Deelnemers	41.996	37.738
– Gewezen deelnemers	37.559	31.262
– Pensioengerechtigden	6.417	4.428
	85.972	73.428
Stand per 1 januari	73.428	70.266
Mutaties		
Toevoeging pensioenopbouw	1.997	2.674
Toevoeging indexering en overige toeslagen	0	0
Rentetoevoeging	969	1.837
Onttrekking voor uitkeringen	-372	-284
Wijziging marktrente	8.852	-5.593
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-499	-4
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	-200	331
Overige mutaties	324	292
Incidentele wijzigingen	1.473	3.909
Stand per 31 december	85.972	73.428
Overige technische voorzieningen		
[6] Voorziening voor affinanciering vroegpensioen		
Stand per 1 januari	1.925	1.789
Mutatie t.l.v. de staat van baten en lasten	-232	136
Stand per 31 december	1.693	1.925
[7] Voorziening langdurig zieken		
Stand per 1 januari	169	132
Mutatie t.l.v. de staat van baten en lasten	4	37
Stand per 31 december	173	169
Totaal overige technische voorzieningen per 31 december	1.866	2.094

	2010	2009
[8] Voorziening schadeclaim		
Stand per 1 januari	2.270	0
Bij: mutatie als gevolg van voorlopige betaling	0	2.270
Stand per 31 december	2.270	2.270
[9] Kortlopende schulden		
Nationale Nederlanden	942	1.112
Nog af te wikkelen effectentransacties	161	0
Loonheffing en sociale lasten	14	9
De Nederlandsche Bank	6	3
Actuariskosten	22	0
Advocaatkosten	6	0
Autoriteit Financiële Markten	1	0
Accountantskosten	0	9
Premies (afrekening)	0	5
Overige	1	10
	1.153	1.148
[10] Overlopende passiva		
Raming accountantskosten	31	22
Raming actuariskosten	28	25
Vooruitontvangen bedragen volgend boekjaar	6	0
	65	47
Totaal passiva	86.376	73.397

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden van Stichting Pensioenfonds Invista ontvangen geen vergoeding.

Personeel

Gedurende het boekjaar 2010 had de stichting geen personeel in dienst.

Baten en lasten	2010	2009
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
[11] Directe beleggingsopbrengsten		
Banken en deposito's	18	160
Verzekeringsmaatschappijen	-32	-3
Intrest m.b.t. waardeoverdrachten	-47	0
	-61	157
[12] Indirecte beleggingsopbrengsten		
– Gerealiseerde koersverschillen:		
• Beleggingsfondsen in aandelen	0	66
• Vastrentende beleggingsfondsen	26	542
	26	608
– Niet-gerealiseerde koersverschillen:		
• Beleggingsfondsen in aandelen	5.194	4.587
• Vastrentende beleggingsfondsen	6.031	-254
• Hedgefondsen	44	0
	11.269	4.333
[13] Kosten vermogensbeheer ¹⁾		
Beheerloon	-85	-162
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	11.149	4.936

1) Het is niet mogelijk om de kosten vermogensbeheer naar de verschillende beleggingscategorieën te verdelen.

	2010	2009
[14] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Werknemersaandeel	470	618
Werkgeversaandeel	2.814	3.140
Inkoopsommen	14	325
FVP-bijdragen	3	0
	3.301	4.083
De premiebijdragen van werkgever en werknemers bedragen in totaal 23,1% (2009 21,3%) van de loonsom. Hiervan komt 19,6% (2009 17,8%) voor rekening van de werkgever en 3,5% (2009 3,5%) voor rekening van de werknemers.		
De kostendekkende, gedemppte en feitelijke premies zijn als volgt:		
– Feitelijke premie (exclusief FVP-bijdragen)	3.298	4.083
– Kostendekkende premie	3.584	4.315
– Gedemppte kostendekkende premie	3.298	3.570
De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.		
De kostendekkende premie is als volgt samenesteld:		
– Actuarieel benodigd	2.017	2.674
– Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	200	279
– Opslag in stand houden vereist vermogen	438	465
– Opslag voor uitvoeringskosten	632	578
– Actuarieel benodigd ten behoeve van indexatiereserve	297	319
	3.584	4.315
De gedemppte kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	1.782	2.073
– Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	200	237
– Opslag in stand houden vereist vermogen	391	363
– Opslag voor uitvoeringskosten	628	578
– Actuarieel benodigd ten behoeve van indexatiereserve	297	319
	3.298	3.570
Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekortingen en/of premieopslagen. Er is geen premiekorting verleend en er is geen sprake geweest van premieopslagen.		

In 2010 heeft het fonds een feitelijke premie van 3.298 ontvangen.
Deze is gelijk aan de gedempte kostendeekkende premie.

[15] Saldo van overdrachten van rechten

Overgenomen pensioenverplichtingen

Overgedragen pensioenverplichtingen

[16] Pensioenuitkeringen

Ouderdomspensioen

Partnerpensioen

Wezenpensioen

Afkoopsommen

**[17] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor
risico pensioenfonds**

Toevoeging pensioenopbouw

Toevoeging indexering en overige toeslagen

Rentetoevoeging

Onttrekking voor uitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Wijziging marktrente

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Sterfte

Overige mutaties

Incidentele wijzigingen

Mutatie overige technische voorzieningen

[18] Mutatie voorziening affinanciering vroegpensioen

[19] Mutatie voorziening langdurig zieken

	2010	2009
	0	0
	-343	0
	-343	0
	-242	-177
	-111	-96
	-10	-9
	-2	0
	-365	-282
	-1.997	-2.674
	0	0
	-969	-1.837
	372	284
	-8.852	5.593
	499	4
	200	-331
	-324	-292
	-1.473	-3.909
	-12.544	-3.162
	232	-136
	-4	-37
	228	-173

	2010	2009
Herverzekering		
[20] Premies herverzekering		
Overlijdensrisico	-135	-359
Arbeidsongeschiktheidsrisico	-65	-154
	-200	-513 ¹⁾
[21] Uitkering herverzekeraar		
Sterfte	-202	306
Invaliditeit	39	-6
Mutaties	-14	76
	-177	376 ¹⁾
[22] Mutatie kredietafslag		
Kredietafslag herverzekeraar 31 december 2009	0	-627
Vrijval kredietafslag herverzekeraar 31 december 2009	627	0
Kredietafslag herverzekeraar 31 december 2010	-441	0
	186	-627
Totaal herverzekering	-191	-764
[23] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratiekosten	-323	-315
Accountantskosten (uitsluitend controle jaarrekening)	-30	-19
Actuariskosten	-147	-151
Advieskosten	-63	-25
De Nederlandsche Bank	-6	-3
Vergader- en verblijfkosten	-3	-3
Overige	-27	-26
	-599	-542
[24] Overige baten en lasten		
Baat inzake herverzekering risico langdurig zieken	4	37
Saldo van baten en lasten	640	4.133

1) Deze bedragen hebben betrekking op 2009 en 2008.

Actuariële analyse van het saldo

	2010	2009
Beleggingsopbrengsten	10.155	3.054
Wijziging rentetermijnstructuur	-8.910	5.543
Kosten	0	0
Premies	-152	-50
Sterfte	11	-171
Arbeidsongeschiktheid	-10	-109
Uitkeringen	2	2
Waardeoverdrachten	156	4
Mutaties	-87	102
Toeslagverlening	297	319
Incidentele mutaties voorzieningen	-1.316	-3.971
Andere oorzaken	190	-590
	640	4.133

Risicoparaagraaf

(in duizenden euro)

In de risicoparaagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd. Deze risicoparaagraaf is op basis van het look through principe opgesteld.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste financieel risico voor het Pensioenfonds is het niet kunnen nakomen van de pensioentoezeggingen. Een belangrijke maatstaf hiervoor is het aanwezig Eigen vermogen. Wettelijk is een gestandaardiseerde methode vastgelegd om te kunnen toetsen of het aanwezig eigen vermogen voldoende is om een aantal specifieke risico's op te kunnen vangen (het standaardmodel). Het Eigen vermogen van het Pensioenfonds per 31 december 2008 is kleiner dan zowel het Vereist eigen vermogen als het minimaal Vereist eigen Vermogen, zodat het Pensioenfonds hierdoor een kortetermijnherstelplan en een langetermijnherstelplan heeft moeten indienen.

Jaarlijks vindt toetsing plaats aan de hand van dit standaardmodel. De verschillende risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6. Tevens wordt rekening gehouden met onderling compenserende effecten (diversificatie effect). Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën:

	2010		2009	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	3.915	4,5	5.783	7,7
Zakelijke waarden risico (S2)	11.746	13,4	9.010	11,9
Valutarisico (S3)	8.156	9,3	5.931	7,9
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	2.220	2,5	251	0,3
Verzekeringstechnisch risico (S6)	3.615	4,1	3.272	4,3
Diversificatie-effect	-12.806	-14,6	-9.664	-12,8
Vereist eigen vermogen	16.846	19,2	14.583	19,3
Aanwezige dekkingsgraad		94,4		92,6
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,1		104,1
Vereist eigen vermogen		119,2		119,3

De dekkingsgraad wordt berekend door het totaal van de activa voor risico van het Pensioenfonds (minus de passiefposten Kortlopende schulden en overlopende passiva en Voorziening schadeclaim) te delen door de Voorziening pensioenverplichtingen (plus Overige technische voorzieningen). Het afgelopen jaar is deze, op grondslagen van het Pensioenfonds, toegenomen van 92,6% (2009) tot 94,4% (2010).

Renterisico

Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen.

De daling van de rentestanden die worden gehanteerd bij de berekeningen van de Voorziening pensioenverplichtingen (eind 2010: 3,4% ten opzichte van eind 2009: 3,9%) leidt tot een stijging van de Voorziening pensioenverplichtingen (in 2010: 8.852).

De beleggingen, gewaardeerd tegen marktwaarde, zijn in meer of mindere mate gerelateerd aan ontwikkelingen van de rentestanden. Door de periodieke afstemming van beide ontwikkelingen wordt de dekkingsgraad nauwgezet gemonitord. Deze rentegevoeligheid is één van de actoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie en de duratie van de portefeuilles.

Duratie van de vastrentende waarden 23,4.

Duratie van de pensioenverplichtingen 21,1.

Gevoeligheidsanalyse:

Een daling van de marktrente van 1,0%-punt zou leiden tot een hogere verplichting ad 18.559 en tegelijkertijd tot een hogere marktwaarde van de (vastrentende) beleggingen ad 11.055. Per saldo zou een dergelijke daling van de marktrente een verlagend effect op het eigen vermogen hebben van 7.505.

Zakelijke waarden risico

Mogelijke waardedalingen van beleggingen voor het vastgoed en de aandelen zijn in het hiervoor genoemde standaardmodel begrepen. Hiervoor wordt een gedifferentieerde berekening naar categorieën van markten en beleggingen uitgevoerd. Ter zake van het zakelijke waarden risico worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer.

	2010		2009	
	€	%	€	%
<i>Verdeling zakelijke waarden en overige beleggingen per categorie:</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	32.376	87,1	22.392	87,6
Opkomende markten (Emerging markets)	4.223	11,4	2.766	10,8
Private equity, hedge funds en multimanagerfondsen	27	0,1	15	0,1
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	518	1,4	387	1,5
	37.144	100,0	25.560	100,0

Valutarisico

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke risico's als gevolg van valutakoersontwikkelingen komen daarom alleen bij de beleggingen tot uitdrukking. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Het fonds heeft geen afdekking.

	2010		2009	
	€	%	€	%
<i>Zakelijke waarden en overige beleggingen naar valuta voor kredietafslag:</i>				
Euro	9.710	26,2	8.351	32,7
Amerikaanse dollar	12.716	34,3	8.045	31,5
Australische dollar	976	2,6	658	2,6
Canadese dollar	1.119	3,0	596	2,3
Britse pound sterling	3.717	10,0	2.736	10,7
Hongkongse dollar	1.318	3,5	823	3,2
Japans yen	2.447	6,6	1.182	4,6
Zwitserse francs	1.238	3,3	896	3,5
Overige	3.385	9,1	1.886	7,4
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	518	1,4	387	1,5
	37.144	100,0	25.560	100,0
<i>Vastrentende waarden naar valuta voor kredietafslag:</i>				
Euro	42.043	86,3	37.138	88,8
Amerikaanse dollar	2.613	5,4	-793	-1,9
Japanse yen	1.920	3,9	0	0,0
Overige	666	1,4	2.454	5,9
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	1.441	3,0	2.991	7,2
	48.683	100,0	41.790	100,0

Kredietrisico

Voornameijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

De portefeuille Vastrentende waarden bevat ook rechtstreekse beleggingen waarbij het kredietrisico mede met behulp van de Standard & Poor's rating wordt gemonitord. Bij de balanspost Vastrentende waarden is een nadere toelichting opgenomen waaruit de verdeling van de portefeuille blijkt.

	2010		2009	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden voor kredietafslag:</i>				
AAA	19.511	40,1	18.801	44,9
AA	12.570	25,8	3.332	8,0
A	6.925	14,2	9.513	22,8
BBB	3.426	7,0	2.621	6,3
Lager dan BBB	2.335	4,8	4.204	10,1
Geen rating	2.475	5,1	0	0,0
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	1.441	3,0	3.319	7,9
	48.683	100,0	41.790	100,0

	2010		2009	
	€	%	€	%
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd voor kredietafslag:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	1.521	3,1	1.857	4,4
Resterende looptijd <> 5 jaar	19.105	39,2	18.707	44,8
Resterende looptijd >= 5 jaar	26.574	54,6	18.181	43,5
Overige	42	0,1	54	0,1
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	1.441	3,0	2.991	7,2
	48.683	100,0	41.790	100,0

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor concentratierisico (S8) gelijkgesteld aan 0%.

	2010		2009	
	€	%	€	%
<i>Verdeling zakelijke waarden en overige beleggingen naar bedrijfstak voor kredietafslag:</i>				
Basisindustrie	2.923	7,9	1.772	6,9
Cyclische consumentengoederen	3.184	8,6	2.828	11,1
Energie	3.453	9,3	2.677	10,5
Farmacie	2.971	8,0	2.376	9,3
Financiële instellingen	6.894	18,5	5.172	20,2
Industriële ondernemingen	3.295	8,9	2.321	9,1
Informatietechnologie	3.713	10,0	2.602	10,2
Niet-cyclische consumentengoederen	2.759	7,4	1.964	7,7
Nutsbedrijven	1.442	3,9	1.178	4,6
Telecommunicatie	1.682	4,5	1.325	5,2
Overige sectoren	4.310	11,6	958	3,7
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	518	1,4	387	1,5
	37.144	100,0	25.560	100,0
<i>Verdeling zakelijke waarden en overige beleggingen naar regio voor kredietafslag:</i>				
Afrika	318	0,8	194	0,8
Azië	5.628	15,2	3.492	13,7
Europa	15.489	41,8	10.705	41,8
Latijns-Amerika	1.467	3,9	947	3,7
Noord-Amerika	12.749	34,3	9.042	35,4
Oceanië	975	2,6	793	3,1
Liquiditeiten inbegrepen in beleggingen	518	1,4	387	1,5
	37.144	100,0	25.560	100,0

Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden.

	2010		2009	
	€	%	€	%
ING Global Enhanced	6.380	17,2	3.433	13,4
ING Aandelen Basis Fonds	16.465	44,3	14.179	55,5
ING Dividend Aandelen Basis Fonds	5.316	14,3	4.233	16,6
ING Emerging Markets Equity Basis Fonds	4.929	13,3	3.074	12,0

Vastrentende waarden

Verdeling vastrentende waarden per regio voor kredietafslag:

Europa (beleggingsfondsen en deposito's)

2010		2009	
€	%	€	%
48.683	100,0	41.790	100,0
48.683	100,0	41.790	100,0

Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden.

ING Credit Basis Fonds
 ING Fixed Income All Grow Long Duration Basis Fonds
 ING Global High Yield Basis Fonds

2010		2009	
€	%	€	%
1.244	2,6	1.181	2,8
44.267	90,9	38.319	91,7
3.172	6,5	2.290	5,5

Heerlen, 28 juni 2011

Het bestuur

Dhr. R. van de Plasse
 voorzitter

Dhr. J.H.G. Thomas
 plaatsvervangend voorzitter

Mevr. N. Kowalski

Dhr. Tj. J. War

Dhr. M.F.N. Crombach

Dhr. M. Wita

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

De kredietafslag is per 1 februari 2011 vervallen. Dit heeft een positief resultaatteffect in boekjaar 2011 van € 441.000,-.

Jaarlijks zal door het bestuur de voortgang van het herstelplan worden geëvalueerd. Per toetsmoment 31 december 2010 heeft de evaluatie plaatsgevonden. Het eerstvolgende toetsmoment is 31 december 2011. Indien op dat moment het herstel achterloopt ten opzichte van het zogenaamde "haalbare pad" (bijvoorbeeld door dalende dekkingsgraden), kan dat aanleiding zijn tot het nemen van additionele herstelmaatregelen.

Financiering

De financiering is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met de werkgever. In het verslagjaar bedroeg de pensioenpremie 23,1% van de pensioengrondslag. Hiervan komt 19,6% voor rekening van de werkgever en 3,5% voor rekening van de werknemer.

Resultaatbestemming

Resultaatverdeling

In de bestuursvergadering van 28 juni 2011 heeft het bestuur besloten het positieve resultaat over het boekjaar 2010 ad € 640.000,- als volgt te verdelen:

	2010
	x € 1.000
Indexatiereserve	4.298
Bestemmingsreserve SUT	32
Algemene reserve	-3.690
	<hr/>
	640

Uitvoering

Het vermogensbeheer wordt verzorgd door ING Investment Management te Den Haag. De pensioenadministratie wordt uitgevoerd door Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. te Rotterdam. Nationale Nederlanden heeft een gedeelte van de werkzaamheden uitbesteed aan AZL N.V. De financiële administratie en de jaarverslaggeving is over boekjaar 2010 uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. De controle van de jaarrekening is uitgevoerd door Ernst & Young Accountants LLP te Maastricht. De verantwoordelijkheid van de certificering van de voorziening pensioenverplichtingen berust bij Hewitt Associates B.V. te Amsterdam, de certificerend actuaire van het fonds. De actuariële advisering is uitbesteed aan Hewitt Associates B.V. te Rotterdam.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Invista te Kerkrade is aan AON Hewitt de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2010.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort. Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 131, 132 en 133, 135 en 140.

De technische voorziening wordt onvoldoende door waarden gedekt en daardoor beschikt het pensioenfonds niet over het Minimaal Vereist Eigen Vermogen of het Vereist Eigen Vermogen. Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds is niet in overeenstemming met de prudent-person regel en het fonds voldoet niet aan de vereisten omtrent het kortetermijnherstelplan omdat tijdens de herstelperiode de beleggingsrisico's zijn toegenomen.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Invista is naar mijn mening slecht vanwege het dekkingstekort.

Amsterdam, 28 juni 2011

Ir. P.M. Wouda AAG
verbonden aan Hewitt Associates B.V.

Aan: Het Bestuur van Stichting Pensioenfonds Invista

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening van Stichting Pensioenfonds Invista te Kerkrade gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het Pensioenfonds. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van het Pensioenfonds gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Invista per 31 december 2010 en van het resultaat over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Maastricht, 28 juni 2011

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.E.J. Pluymakers RA